7-77

Akbaba

Gaziosmanpaşa'da telefon santralı kuruldu.
— Gazeteler —

azi Osman Paşa — «Olur
u böyle olur mu? Kardeş
kardeşi vurur mu?»

YAŞINA KIYASLA

MEVDUATTA, PLASMANDA, HALKA AÇIK GERÇEK YATIRIMLARDA EN ÖNDE, EN BÜYÜK BANKA

AKBANK

- Memleket kalkınmasına sürekli katkı...
- Hepsi sektörlerinin başında, mali, sınai, ticari **64** gerçek büyük kuruluş...
- **64** büyük kuruluşta **30000** teknisyen, kalifiye işçi, işçi, memur ve idareci...
- Çeşitli kuruluşlarımızda **12000** ortak vatandaş...
- Dış memleketlerden yurdun sanayi ve ticaretine aktarılan özel kredilerin en büyük kısmını sağlayan, Türkiye'nin başta gelen iki büyük bankasından biri...
- Yurt düzeyine yayılan **503** şube...
- Frankfurt ve Londra temsilcilikleri, Essen, Batı Berlin, Münih irtibat büroları, dünyanın her tarafında birinci sınıf muhabirler...
- Teknik eleman yetiştirmek üzere ilkokuldan başlayarak kurulan büyük kültür ve sağlık merkezleri...
- Çocuk Tiyatrosu, Çocuk Korosu, Başarı Çocuk Dergisi, mali kitaplar, ansiklopediler, sanat kitap ve dergileri, çeşitli kültür ve sanat hareketleri...

BANKA

- T.SINAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.
- SINAİ YATIRIM ve KREDİ BANKASI A.O.
- YAPI ve KREDİ BANKASI A.Ş.

ZİRAAT

- CINIK ÇİFTLİĞİ
- SABANCI KARDEŞLER ZIRAİ İŞLETMESİ
- MISIRLI ÇİFTLİĞİ

TURİZM

- ISTANBUL TURİZM ve OTELCİLİK A.Ş. (INTER-CONTINENTAL)
- ERCİYAS OTELCİLİK

TİCARET

- BİMSA Bilgi İşlem Merkezi Ticaret ve Sanayi A.Ş.
- EXSA Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş.
- SAPEK Koll. Şti.
- İNŞAAT MALZEMELERİ LTD.ŞTİ.
- TEKSTİL TİCARET LTD.ŞTİ.
- AK YAYINLARI LTD.ŞTİ.
- AKOVA TİCARET T.A.Ş.
- ISTANBUL OTO A.Ş.
- OTOYOL PAZARLAMA A.Ş.
- ÇİPAŞ ÇİMENTO PAZARLAMA A.Ş.
- YATIRIM FİNANSMAN A.Ş.

SANAYİ

- BOSSA Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.
- SASA Sun'i ve Sentetik Elyaf Sanayii A.Ş.
- TEKSA Tekstil Ticaret ve Sanayi A.Ş.
- KORDSA Kord Bezi Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- İNSA İstanbul Naylon Sanayi A.Ş.
- MARSA Margarin Sanayi A.Ş.
- YAĞSA Yağ Sanayii A.Ş.
- ÇİMSA Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- PİLSA Plastik Sanayi A.Ş.
- TEMSA Termo - Mekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- PLASSA Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- YÜNSA Yunlu Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- LASSA Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- ANASA Anadolu Nissan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- AKÇİMENTO Ticaret A.Ş.
- OLMUK Mukavva Sanayii ve Ticaret A.Ş.
- AK-KARDAN Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- AYEKS Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- NASAŞ Aluminyum Sanayii ve Ticareti A.Ş.
- ANADOLU Çimentoları T.A.Ş.
- BİFA BİRLEŞİK ALMAN İLAÇ FAB.T.LTD.ŞTİ.
- ÇELİK HALAT ve TEL Sanayii A.Ş.
- KARADENİZ BAKIR İşletmeleri A.Ş.
- EREĞLİ DEMİR ve ÇELİK Fabrikaları T.A.Ş.
- ÇUKUROVA Çimento Sanayii T.A.Ş.
- ÇUKUROVA Elektrik A.Ş.
- OTO-YOL Sanayi A.Ş.

SİGORTA

- AKSİGORTA A.Ş.
- DOĞAN SİGORTA A.Ş.
- TAM HAYAT SİGORTA A.Ş.
- ATLANTİK SİGORTA A.Ş.

SOSYAL ve KÜLTÜREL

- HACI ÖMER SABANCI KÜLTÜR ve SAĞLIK VAKFI
- HACI ÖMER SABANCI TEKNİK TALEBE YURDU
- HACI ÖMER SABANCI KÜLTÜR SİTESİ
- HACI ÖMER SABANCI OKULU
- SADIKA SABANCI OKULU
- SAKIP SABANCI OKULU
- HACI SABANCI KIZ ÖĞRENCİ YURDU
- EROL SABANCI SPASTİK ÇOCUKLAR EĞİTİM ve TEDAVİ MERKEZİ
- HACI MEHMET SABANCI KİTAPLIĞI
- İNSA LİSESİ

AKBANK

güveninizin eseri

REPRO

Ak—126

Akbaba

Kurucusu : Yusuf Ziya ORTAÇ

Yıl : 55 — Cilt : 32 — Sayı : 7 * Haftalık Siyasî Mizah Gazetesi * 9 Şubat 1977 — Fiatı 250 Kuruş

ÖLÜM VE UTANÇ

ÖLÜM, katılığı ve kesinliği nedeniyle genellikle mizahın sınırlarının dışında bırakılan bir konudur. Bundan öteye, insanların ürktüğü bir konudur ölüm. Yürekli düşünürlerin çabasıyla ancak son yıllarda, o da çekingenlikle, tartışılabilir olmuştur. Ölüm her yerde, her zaman vardır. Ama çoğu kişi, bu olguyu görmez görünmeyi seçer. Doğum tartışılır, yaşam tartışılır, hastalıklar tartışılır; sıra ölüme geldiğinde bir suskunluktur kaplar ortalığı.

Arkasında ne olduğu bilinmeyen bir kapıdır ölüm. Kapalı kalması yeğ tutulur. Ölüm, ne zaman gelirse gelsin, erken gelir. Her zaman, ortaya çıkarılamamış bir yapıt, yaşanmamış bir zaman parçası kalmıştır geride. Ölüm, ölenin yakınları için acı vericidir her zaman. Ama kimi ölümler, ölenin yakınları dışındaki kişileri de etkiler.

Ölümler vardır, tarihe geçer. Eşitlik ve barış tutkunu bir devlet adamının öldürülmesi, uzayı araştıran bir astronotun ölümü, doruğa ulaşma çabasındaki bir dağcının ölümü, virüs saptamaya çalışan bir doktorun o virüs yüzünden ölümü gibi. İnsanlığı onurlandıran ölümlerdir bunlar. Çünkü insanların gerçeği arama, evreni tanıma yolunda gösterebildiği özveriyi simgelerler.

Ölümler vardır, en az tarihe geçenler kadar değerlidir. Alevler arasında bir itfaiyecinin ölümü, haber peşinde koşan bir gazetecinin ölümü, iyileri kötülerden korumaya çalışan bir polis memurunun ölümü gibi. Bu ölümler, görevlerini gerektiğince benimsemeyen, görevlerinde dürüst olmayan kişilerin utanç duymalarını sağlar.

Ölümler vardır, büsbütün zamansızdır. Bir sanatçının, bir bilim adamının, bir başarılı kişinin en verimli olacağı dönemde ölümü gibi. Bu ölümler de, zamanın değerliliğini bir kez daha perçinler.

Başka ölüm türleri de vardır. Bir profesyonel futbol adamının kulüp kongresinde heyecanlanıp öldüğünü okursunuz. Futbolu onun kadar heyecan verici bulmuyorsanız omuz silkersiniz. Profesyonel futbolun toplumumuza hiçbir olumlu katkısı olmadığını düşünüyor ve ilgilenecek çok daha yararlı konular bulunduğuna inanıyorsanız «Ne boş ölüm!» diye geçirebilirsiniz aklınızdan.

Bir emeklinin ucuz et kuyruğunda dört saat bekledikten sonra kalp krizi geçirerek öldüğünü okursunuz. İçinize erimiş kurşun gibi akar kızgınlık. Hayat pahalılığının soyut bir yakınma konusu değil, somut bir ölüm nedeni olduğunu en açık biçimde bir kez daha görürsünüz. Yeryüzünde şimdilik herkese yetebilecek besin, mantıklı ve adaletli ölçülerle paylaşılsa herkesi mutlu edebilecek zenginlikler varken insanların acı çekmelerine yol açanlardan neden hesap sorulamadığını merak ederek.

Sonra gençlerin, öğrencilerin birbiri arkasından öldürüldüğünü okursunuz. Bir satranç oyununda şahı korumak için göz kırpmadan harcanan piyonları ansırsınız. Ne var ki oynanan oyun, satranç kadar masum değildir. Üstelik harcananlar piyon değil; düşünen, üreten, seven gülümseyen, yarına umutla bakan genç insanlardır. Öfkeniz kabarır, gırtlağınızda düğümlenir. Yutkunur, susarsınız.

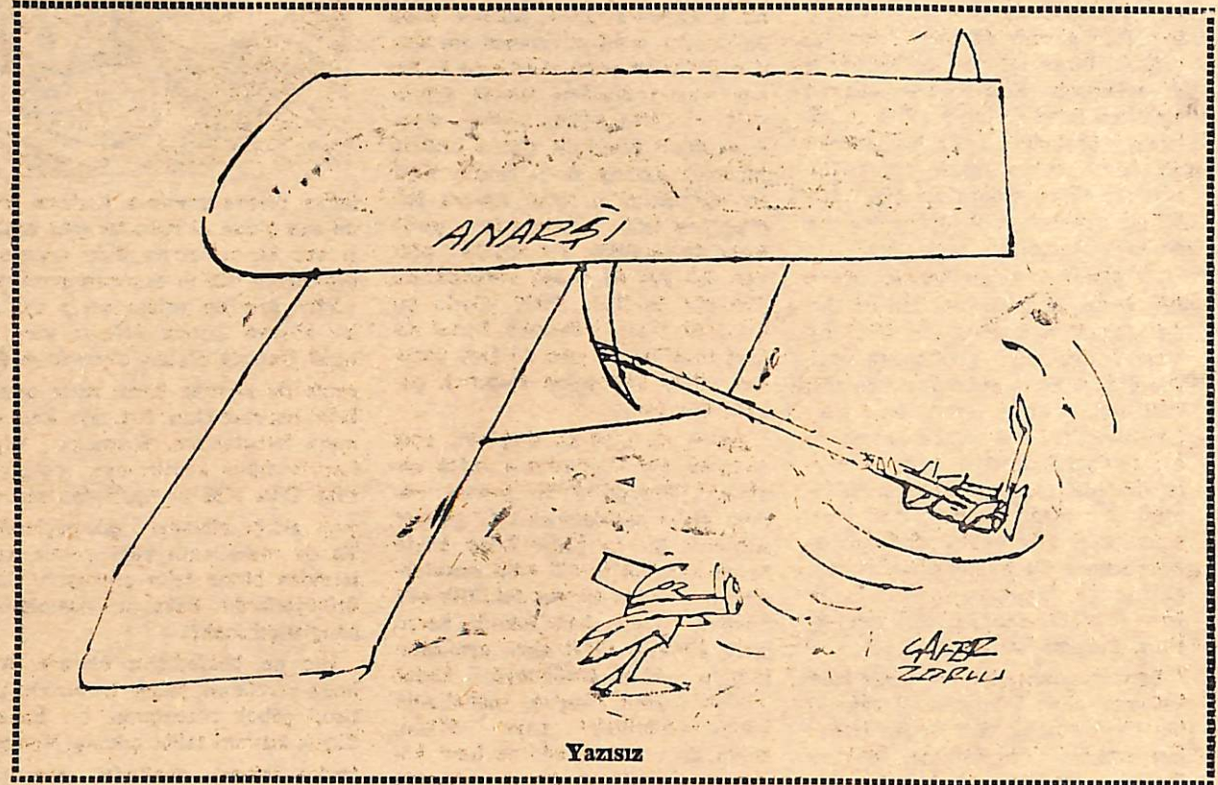
Ölüm, eğlendirici bir konu değildir.

Cinayetler çirkindir.

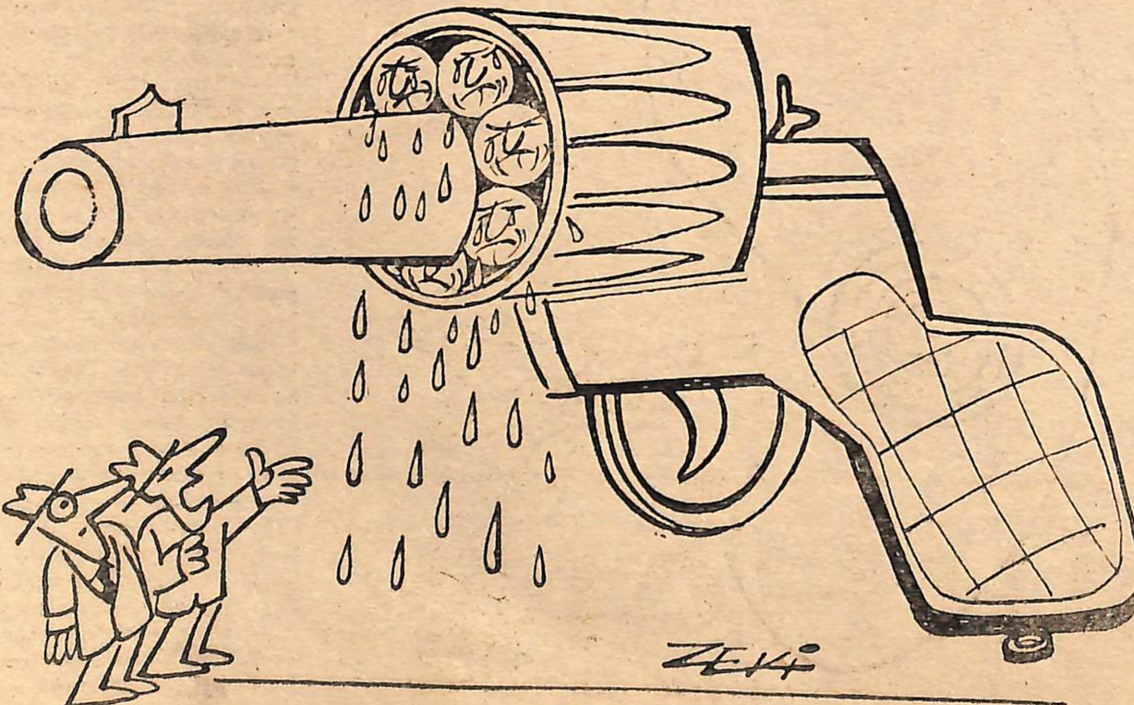
Öldürenler, ne kendi sefil yaşamlarını, ne başkalarının ölümünü derinlemesine düşünmediklerinden utanç duyamazlar.

Utanç, seyirci kalanlarındır.

Sulhi DÖLEK

Yazısız

Gençlerin öldürülmesini önlemek için, bütün tabancaların, böyle bozulmasını beklemekten başka çaremiz yok!...

Vasiyet!

İBRAHİM KAYNAR

ONBEŞ yıldır aynı mahallede oturuyoruz. Sokakda rastlaştıkça selâmlaşırız. Ama O'nu birgün meyhanede göreceğim düşüme girse inanmazdım. Kahveye bile çıkmayan adamın meyhanede işi ne? Onbeşgündür her akşam geliyor. Dün akşam da beni masasına çağırdı. Biraz içtikten sonra başladı ağlamaya. Koskocaman adamın ağlaması bana da koydu. Ben de ağlamaya başladım. Epey bir zaman ağladıktan sonra teskin olduk. Benim merakımı gidermek için arada bir iç çekerek niye ağladığını anlatmaya başladı:

— Efendim Reşat Ekrem Koçu Bey karısının kavgalarından ve dırdırından ölen falanca efendinin ruhuna fatiha» diye yazılmasını vasiyet etmiş. Eğer ardımda kalanların vasiyetimi tutup yazdıracaklarını bilsem vallahi mezar taşıma ben de aynısını yazdıracağım. Örneğin şöyle «Burada 11. Derecenin 2. Kademesinden maaş almakta iken karısının bitip tükenmez dırdırlarına, evde kalmış iki kızının giyim kuşam giderlerine dayanamayıp ölen Evrak kayıt memuru Selim Efendi yatmaktadır. Ruhuna fatiha.»

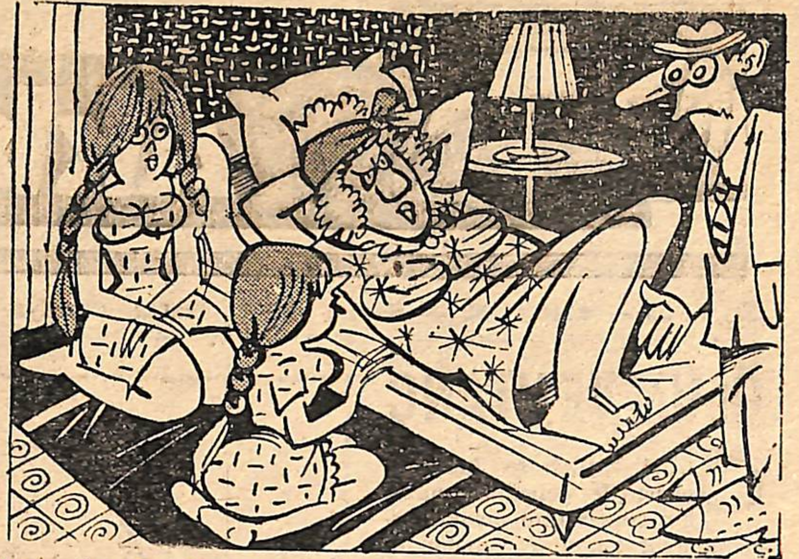
Ben anlayışlı adamım, her ailede kavgalar olur. Günümüz insanının bin türlü sorunu var. Geçim koşulları ortada. Gazetelerde deliren insanları, cinnet getirdikleri için uykularının derin yerinde karısını boğazlayan erkekleri falan okuyup duruyoruz. Bizim ailede de ufak tefek anlaşmazlıklar, sürtüşmeler olup geçse kızmayacağım. Ne gezer, bizim ev, ev değil cehennemin ta kendisi. Her akşam daireden çıktıktan sonra çarşı pazar dolanırım. Şu hayat pahalılığında beş kuruş aşşağı veren iki esnaf bulup alışveriş yapsam kendimi kârlı sayarım. Fileme iyi kötü birşeyler koyduktan sonra eve gelirim. Akşama kadar onca iş sahibine meram anlatıp, mürün zılgıtına katlanmışım. İşden çıktıktan sonra arkadaşların devam ettiği kahveye girip iki nargile fokurdatmayı, bir çay bahçesine uğramayı çok isterim ya, hepsi hesap meselesi, kesem elvermez. Eskiden dairede çalışan arkadaşların bir nezaketi vardı. Biribirimizin derdinden anlardık. Arkadaşlar teker teker ayrıldılar. Kimi başka yerde iş buldu, kimi emekli oldu. Eskilerden kala kala bir ben kaldım. Yeni gelen gençlerin herbirinin ayrı bir zıpırlığı var. Kimi akşama kadar futbol konuşup kafamı şişiriyor. Kimi cakkuduk cukkuduk Amerikan cikleti çiğneyip asabımı bozuyor. Ekmek kapısı deyip dişimizi sıkıyor, katlanıyoruz.

Yine de beni mahveden iş yeri değil. Beni mahveden evdeki karının dırdırıyla büyüğü otuzuna, küçüğü yirmiyedisine merdiven dayadığı halde bir isteyenleri çıkmayan iki kızımın bitmek tükenmek bilmeyen giyim kuşam sıkıntıları.

Bak şu elbiseye, on senelik. Aha bu pardösüyü altmış İhtilâli'nin olduğu gün aldım. İkisi de dökülüyor. Ahdim var, eğer ölmez de emekliliğimi görürsem emekli ikramiyemden ilk olarak bir pardösü ile, kırılıp meşin kılıfına sokulan bir şemsiye alacağım.

Karının dırdırına, hayat pahalılığına, müdürün zılgıtına, kızların koca bulamayıp aldığım maaşın yarısından fazlasına ortak oluşlarına katlanıp arasıra kendimi teselli ediyorum. «Üzülme oğlum Selim diyorum, Allah senin de alnına böyle yaşamak yazmış. Belki birgün seni de gözetir, oruç tutup namaz kılmadığına falan bakmaksızın yarın sana da cennette bir köşkle ağzı var, dili yok iki melek verecek, bu dünyada çektiğini öteki köyde çıkartacak. Gerçi biliyorum, hepsi zügürt tesellisi ya yine de işin sonurun böyle biteceğine inanmak geliyor içimden.

Bazan da ulan aç değilsin, açık değilsin, karının dırdırına kulak asma, kızların yediği bir topan ekmek deyip neşelenmek bile geliyor içimden. Bir ay kadar önce böyle kendi kendimi teselli edip neşelendirdiğim birgün elimde dolu file eve geldim. Hergün beni kapıda karşılayıp elimden fileyi alan, ayakkabılarımın bağını çözünceye kadar günlük raporu okuyup, mahallenin bütün oldubittisini sayıp döken, sonra da vıdı vıdı ederek beni kemirmeye başlayan karım kapıda karşılamadı. «Eh hayırdır inşallah» deyip ayakkabılarımı çıkardım, fileyi mutfağa bıraktım. Salona girdim. Karım başı ağrıdıkca yaptığı gibi tülbendini çatıp başını sıkınca bağlamış, divana uzanmış. Kızların ikisi de aya giden astronotlar gibi başları saç sarıcaklarıyla dolu annelerinin dizinin dibine oturmuş somurtuyorlar. Ben de selâm verip usulca bir köşeye iliştim. «Neyin var hanım? Geçmiş olsun» diyerekten karımla iki kızımın bana karşı ortaklaşa hazırladıkları fırtınayı karşılamaya hazırlandım. Fırtınanın niye hazırlandığını kestirmeye çalışıyorum. Olsa olsa komşulardan birinin yeni aldığı elbiseyi görmüşlerdir. Ya da mahallenin yeni yetme kızlarından birine talip çıkmıştır. Ona üzülüyorlardır. Bakalım nasibimize hangisi çıkacak?

Hiç de beklediğim olmadı. Aslında verdikleri haber hepimizin zil takıp göbek atacağımız bir haber. Büyük kızımın talibi çıkmış. Komşulardan aslımızı neslimizi araştırıp sormuşlar. Aşağı mahallenin hatırı sayılır insanlarından Asıf Efendi bizim büyük kızı geçen yıl karısı ölen oğluna istemeye gelecekmiş. Sevincimi belli etmeden «İyi ya canım, hele istemeye gelsinler» dedim. Hay demez olaydım.

Karım açtı ağzını yumdu gözünü. Ben de ne biçim babaymışım, benim el yüzüne çıkacak kılığım yokmuş, kimsecikler bizim evin mandalını kaldırmıyormuş. İki kızın bunca yıl nasibinin çıkmaması benim yüzümdenmiş. Adam olsaymışım şimdiye torun sahibi olurmuşum. «Yahu hanım, elimden geleni yapıyorum, kazandığımı eve getiriyorum. İçkim yok, sigaram yok, elimden ne gelir» dedikçe gemi azıya alıp bağırıyor.

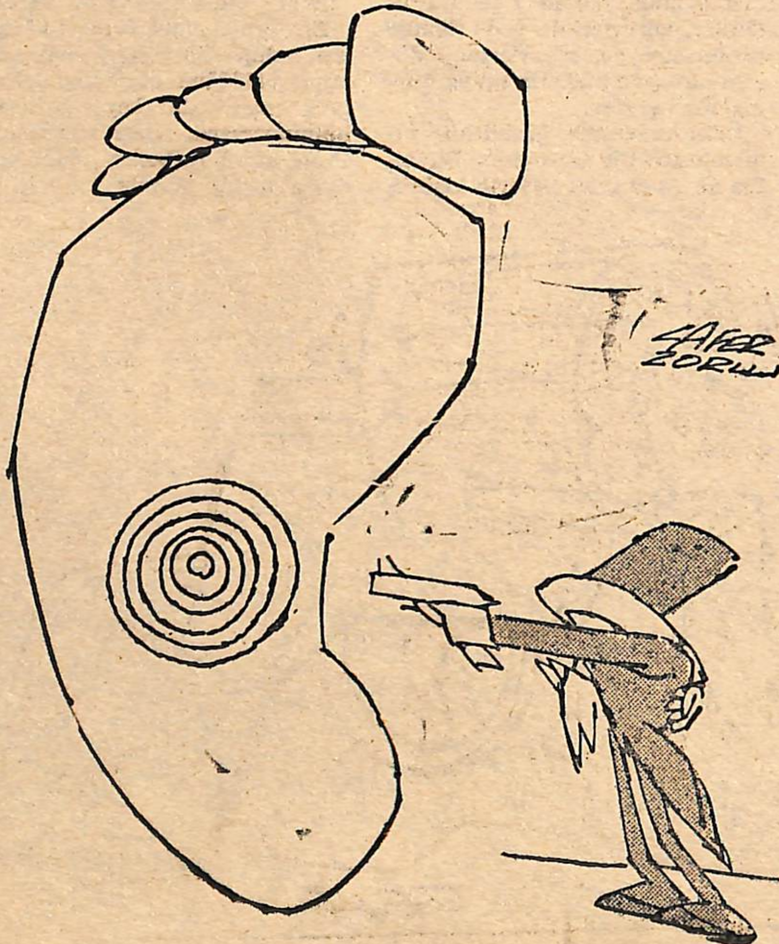
«Efendi! Efendi! Kendine gel, ellerin kızları bir giydiklerini bir daha giymiyorlar. Yüzlerine bakılmaz şıfrıntılar evlendiler! Benim gül gibi yavrularım halâ ev bekliyorlar. Hep senin mıymıntılığından! Hamidin öküzü gibi evden işe, işden eve gidip gelmekten başka şey bilmiyorsun!»

«Yahu hanım kendine gel. Çocukların yanında ayıp oluyor» dedimse de karının aldırdığı yok. Ağzından köpükler saça saça bağırıyor. O bağırdıkça kızlar da sesli sesli ağlıyorlar.

«— Söyle söyle, kendine gel başka birşey bilmezsin. Bu kadın, bu kızlar ne giyip ne takıyorlar diye düşündüğün yok. Ellerin şıfrıntıları güzelliklerinden mi koca buluyorlar, üzerlerine giydikleri çaputla, yüzlerine sürdükleri allıkla koca tavlıyorlar. Sana kalsa bizleri yağmur gelini gibi çul çaput giydirip gezdireceksin.»

«— Yahu hanım, aldığım, ev kirası, boğaz parası anca yetiyor. Bu yaşdan sonra çalıp çırpamam ya. Elimden başka bir iş de gelmez. Emekliliğime iki sene kaldı. İnşaallah ikramiyeyi alır almaz kızların her istediğini yapar, kısa zamanda ev bark olmaları için istediklerini giydiririz. İstemeye gelen oldu da ben mi vermedim?»

Karımın huyunu bilirim, böyle bir fırtına estirdikten sonra muhakkak istediğini yaptırır. Geçen yılda böyle bir fırtına estirip iki kızına bir kendine yeni moda manto aldırmıştı. Aldırdığı birşey değil, üç mantonun borcunu karşılayabilmek için dairenin kapıcısı Hıdır Efendi'den yüzde yirmibeş faizle aldığım üç bin lira borcu daha kapayamadım. Eğer şimdi böyle birşey isterlerse Hıdır Efendiden borç para da alamam. Almaya kalkışsam adam yüzde kırk faiz ister. Bir ay süreyle verdiği paralardan bile yüzde on faiz alıyor. Kaldıki daha ben geçen

— Kalkınmada, taban hedef alınıyor. —

sene aldığım borcu ödeyemedim. O yüzden karıya sert çıkıp fırtınayı ucuza atlatmayı düşündüm.

«— Bana bak karı, dedim, yeter sizin bana yaptığınız. Kızını istemeye geleceklerse buyursun gelsinler, akşama kadar yorulup gelmişim, bir de sizin zırzırınızı çekemem. Şimdi bir tekme vurup evi terkederim haaaa!...»

Hiç altında kalır mı? «Sen herşeyi yaparsın, senden her nâmussuzluk beklenir, dedi karım.», «Buyursunlar gelsinler diyorsun, bu kızlar görücüye neyle çıkacaklar? Bu kadın gelenleri ne giyip de karşılayacak?» demiyorsun. «Hele kendin kıçı parlamış pantolonla istemeye gelenlerin karşısına çıkacak olursan kızların nasibini elinle kapamış lur, ömür boyu vicdan azabı çekersin».

— Ne yapalım yani, dedim, görücüye ben mi çıkacağım? Kızlar da geçen bayram yeni elbise dikindiler, şunun şurasında yeni elbise dikineli iki ay olmadı. Onları giyip çıksınlar. Sen de yenice dikindiklerinden birini giy. Görücüye gelenler topumuza birden talip değil ya, icabederse büyük kıza birşeyler diktiririz. Daha bunun nişanı var, nikâhı var...»

«— Vay! Vay! Vay! Dedi karım, baba olmuş da neler düşünüyor, sen daha kızına görücüye çıkması için elbise yaptırmıyorsun, yakını bırakmış, uzağa gidiyorsun.»

«— Yok param, dedim, bulun çaresini ne isterseniz yapayım.» Hay demez olaydım. Benim böyle dememi bekliyorlarmış. Elime bir tomar taksit senedi tutuşturup «Al bunları yarın dairede tasdik ettir, bütün mağazalar taksitle mal veriyor.» dediler. Çaresiz kabul ettim.

Doğma büyüme kent çocuğu da olsak insan çıkmaya çıkmaya çarşıda gezmesini unutuyor. Karım bir kolumda, iki kızım öteki kolumda mağazaları dolanırken bayağı bocaladım. Hem büyük ucuzluk olması, hem peşinatsız taksitle alacak olmamız karımla kızlarımın satın alma arzularını iyice kamçıladı.

— Bu blûz nasıl anne?

— Çok güzel kızım, hem de ucuz,

— Anne bu etek nasıl?

— Aaaaa! Tontonum sana çok yakıştı, al haydi, Bana da arasıra «Alalım mı?» diye soruyorlar. Almayın desem karım beni oracıkta yer. İlk girdiğimiz mağazaya binikiyüz lira borç yapıp çıktık. Üçüncü girdiğimiz mağazada büyük kızım manken üzerinde bir gelinlik görüp çok beğendi. Annesi de «Nasıl olsa yakında istemeye geliyorlar, ha yarın almışız, ha şimdi bu fırsat da alalım da yarın yük olmasın» dedi. Folda fol yok, ortada birşey yokken bedava veriyorlarmış gibi gelinliği de aldık. Onuda aldık, bunu da aldık, aldık, aldık! Dört mağazaya toplam altı bin lira borç takıp alışverişden ellerimiz kollarımız dolu döndük.»

— Üzülme be Selim Bey, dedim, herşey olur geçer, haydi içelim,

— İçelim mirim, içelim ya, kızını istemeye gelecekler diye borca gelinlik alıp hazırlayan baba nerde görülmüş, haydi hazırladık barik işe yarasa.

— Yoksa kızı istemeye gelmediler mi?

— Ne gezer beyim, Asım Efendiler bize değil komşumuz Ayten Hanımların küçük kızı istemeye geldiler. Meğer lâfı bizim kızlardan dolandırıp Ayten Hanımın küçük kızının ne mal olduğunu öğrenmeye çalışmışlar. Bizimkiler de evlenmeye dünden hazır olduklarından kendi üzerlerine almışlar. Onca girdiğim borca mı, hiç gereksiz yere binikiyüz liraya alınmış gelinliğe mi yanacağımı bilmiyorum? Birisi duysa rezil rüsva olacağız.

— Biz yabancı değiliz Selim Bey, aldırma,

— Yabancı saysam anlatırmıydım be kardeşim, dedi, doldur şu kadehi doldur da içelim...

— Eeeee, sonra n'oldu?

— N'olacak, bütün bu derdin üzerine üç - beş günlüğüne susmuş karımın da ağzı açıldı. Evin içinde vırvırından durulmuyor. Daireye giderim cak cuk Amerikan cikleti, tak tuk ayak topu kavgası, eve gelirim karının vırvırı, kızlarının zırzırı. Sırtımda bir yığın borç. Pazara çıkarım yeşil soğanın demeti dört lira. Gözüm kör olsun ne yapacağımı şaşırdım. Birgün kendimi yitirip kentin en kalabalık alanında «Domatesin çekirdeği kırmızı, kırmızı» diye göbek atmaya başlıyacağım. Hiç olmazsa delirmiş deyip, tımarhaneye tıkarlar da karı dırdırından, müdür zılgıtından, taksit derdinden kurtulurum!...

— Boşver Selim Bey! Bunlar da geçer aldırmaaa,

— Yahu Allahını seversen söyle, sabahtanberi başını ağrıtıyorum. Ben yarın ölünce mezar taşıma «Bu adam karı dırdırından, müdür zılgıtından, aylık taksit derdinden, gelinliğini bile hazır ettiği kızlarının evlenmemesinden perişan olmuş, dünyada bulamadığı rahatı öteki tarafda bulmak ümidiyle ölmüştür. Ey Tanrım, kendisini kabir azabından önce ödeyemeden öldüğü borçlarının icrasından, daire müdürünün haşlamasından, hayat pahalılığının ezmesinden, karısıyla kızlarının sövmesinden azad eyle - Ruhuna fatiha» diye yazdırsam haksız mıyım?

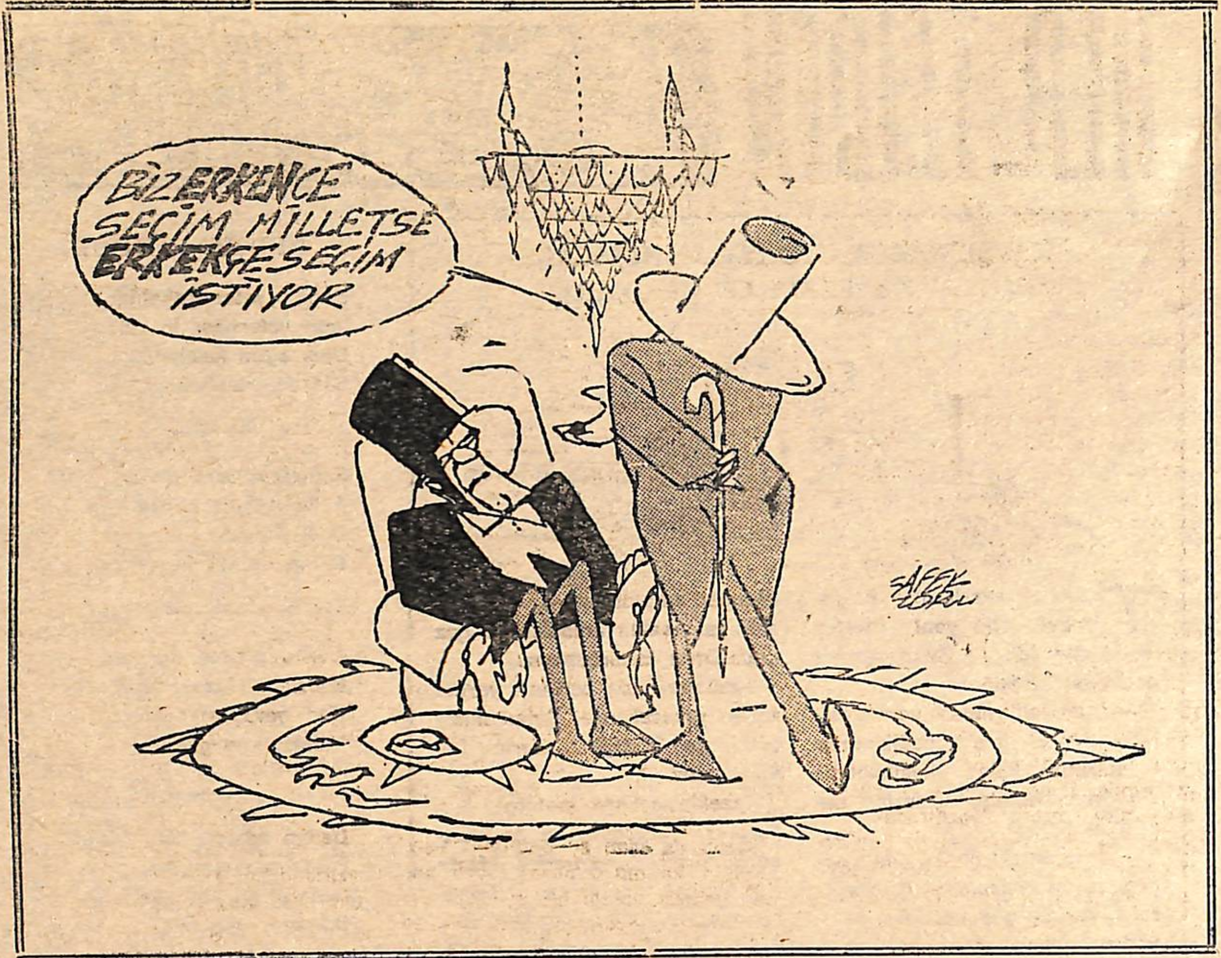
— Haklısın, dedim.

Elindeki kadehi bir dikişte bitirdi. Küçük bir ekmek dilimiyle taramayı tabaktan silip süpürdükten sonra kalktı.

— Vasiyetimi unutma delikanlı, dedi, haydi bana eyvallah...

Masanın bütün masrafını bana yıkıp gitmesine kızmadım. Nasıl kızayım? Eğer bu akşam böyle oturup da konuşmasaydık ben de marmara çırası gibi yanacaktım. Çünkü Selim Efendinin küçük kızını istetmeyi düşünüyordum. Bundan sonra yanaşır mıyım hiç? Vallahi evlerinin bulunduğu sokakdan bile geçmem artık.

İbrahim KAYNAR

Zaman sana uymazsa, sen zam'a uy!...

HER TELDEN — Burhan ESEN — HER TELDEN

KAPLUMBAĞA OTO İLE YARIŞACAK MOTORLAR TEZEKLE ÇALIŞACAK

TRAFİK kazalarının önlenmesi için yeni çareler önerildi. Patagonyadan getirtilen uzman:

— Karayollarında vermemek istiyorsanız baş, dediklerime ilgililerinİz kulak kesilmelidir arkadaş... demiş, sözlerine devam etmiştir:

— İncelemelerimden çıkan sonuç, şoförlerinizdedir bütün suç. Fren yerine gaz pedalına basıyorlar, ondan sonra yolcuların cesetlerini kilometre taşlarının üzerine asıyorlar.

Önce pipomu yaktım, soruna sürat açısından baktım. Oto fabrikalarının patronlarının burunlarından kıl aldırtamayız. Yalvarsak yakarsakta arabalardan gaz pedallarını kaldırtamayız.

Arabalarınızda benzin yerine tezek yakacaksınız. Çubuğunuzu tüttürecek trafiğin seyrine bakacaksınız.

Tezekle çalışan motora hızvermek için öğendere ile dürtseniz yirmi kilometreden fazla hız yapmaz. Şaranpola, uçuruma sapmaz.

Tezekle işleyen motor çok çalışır, az aşınır. Kaza yapamayan şoför uyuz olur, kaşınır. Kaplumbağalar otolarla yarışacaktır. Öneririm kabul edilirse arabalar tezek - gaz'la çalışacaktır..

DEDİM — DEDİ

Dedim yeter pahalılık,
Zam vatandaşı bitirdi.
Dedi ağzın kalabalık,
Söz değerini yitirdi.

Sorunlara çare gerek,
Aylık gidiyor kiraya.
Dedi bozuldu zemberek,
Tekne oturdu karaya.

Dedim mebus maşları,
Havalandı füze gibi.
Dedi yavaş at taşları,
Yaralamasın garibi.

Dedim adalet, hak, hukuk,
Politikanın dışında.
Dedi onları unuttuk,
Olayların akışında.

ŞANSIMIZ AÇIK

Vardım tapıya,
Vurdum kapıya.
Dediler
Evrakını yemiş kediler.
Bakma kusura,
Bugün git,
Çıkmaz ayın çarşambasında
Bir daha uğra.

***

Uydum buyruğa,
Girdim tekeldeki kuyruğa.
Sabrettim,
Beklerken paketi tükettim.
Gelince sıram
Memur boynunu büktü
Dedi halk fena çöktü
Kalmadı sana verecek
Tek sigaram.

DEMEKTİR

Bunalımlar içinde memleket kavrulsada,
Paralar rüzgâr olsa etrafa savrulsa da,
Bizde şair bülbüle şiir düzen demektir.
Vatandaş borç içine dalıp yüzen demektir.

Kapı kapı dolaşsa oy toplasa da kişi,
Seçim bittikten sonra halka küsen demektir.
Sonuçlandıramazsın aylar geçmeden işi,
Resmî daire sizi boşa üzen demektir.

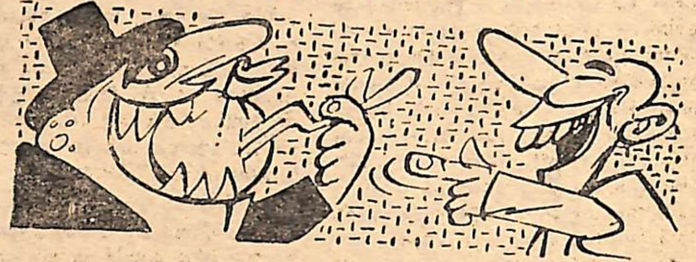
Üç kitap okuyanlar allâme sayılırlar,
Bilgin tüm gerçeklere dudak büzen demektir.
Kafa boş cep doluysa alaya bayılırlar,
Kâr yoksul derisini hergün yüzen demektir.

B. E.

Oh be! karıyı boşadık, eve şöyle korkusuzca bir gireyim yahu!...

MAAŞA ZAM, GIRGIRA DEVAM

A.P.
Bu işte yoktur bizim tuzumuz biberimiz,
Zam gelmiş maaşlara olmadan haberimiz,
Aylık yerine ona TL. yedireceğiz.

C.H.P.
Düzen değişecektir dememiştik boşuna,
Son numara gitmedi halkımızın hoşuna.
Ak günlere varılır ak akçelerle elbet,
İtiraz edeceğiz çeki alınca sabret.

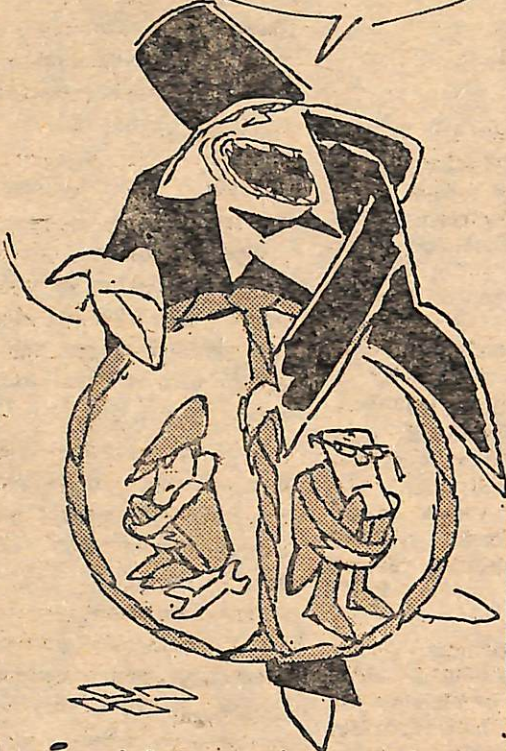
M.S.P.
Ağır sanayi kurmak ağır keseyle olur,
Temeller boş cep ile atılırsa kaybolur.
Manevi kalkınmamız mangırla sağlanacak,
Korkma sönmez bu şafak - larda yüzen alsancak.

M.H.P.
Titreye titreye oy, verdik zam kararına,
Sanmayın eylemimiz hazine zararına,
Ülkeler zaptederek gün gelir ödeşiriz,
Bugün aldığımızı fazlasile veririz.

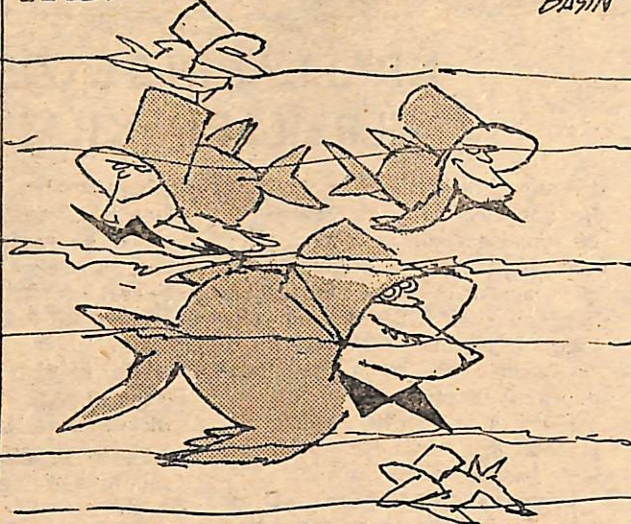
D.P.
Tasarıyı dayadık yinelenemez oyun,
İstemezuk desekte sağ cebimize koyun.
Birlikte kurtaralım durumlarımızı gel,
Şakacıktan sanmıştık ondan kaldırmıştık el.

G.P.
Atatürkün yolundan ayıramazlar bizi,
Yirmibeşbin işinde solun var parmak izi.
Şahsî fedakârlıkla çıkacağız temize,
Zam fırtınası varmış ya ki yoğmuş nemize!..

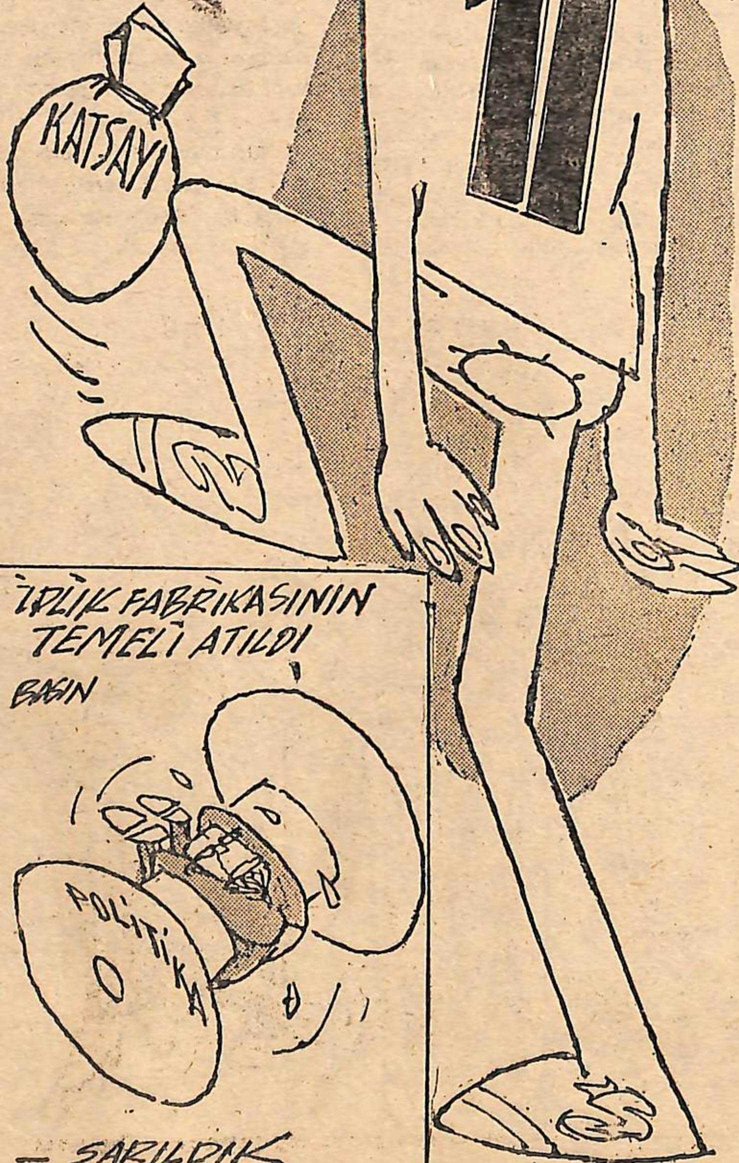
Burhan ESEN

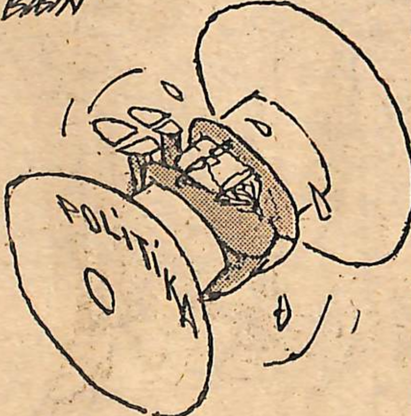
İŞÇİ MEMUR AYIRIMI

BARAJ BALIKLARI

TEMEL FABRİKASI

— SARILDIK

Yozyürek'in en Yeni Serüvenleri

KRALLARIN TERZİSİ, TERZİLERİN KRALI

YOZYÜREK terziliğe kalktı, ceketler dikişlerini attı.

Aslında dükkânın satılık olduğunu bilmiyordu Yozyürek. Zaten değil bir terzi dükkânı, bir dikiş iğnesi alacak para yoktu cebinde. Olsaydı bile, aklı başında bir adam durup dururken neden dikiş iğnesi almak istesin?

Doğrusunu isterseniz meraklı okurlar, Yozyürek dükkâna düştü. Havalandırma deliğinin paslı ızgarasına basınca, demir çubuklardan birkaçı kırıldı ve adamımız kendini yeraltında buldu. Dükkân karanlık, dar, nemli ve havasızdı.

«Seni Tanrı gönderdi,» dedi terzi.

«Emin misin?» diye inledi Yozyürek, ağrıyan belini tutarak.

«Elbette. Yoksa melek gibi gökten iner miydin?»

«Gökten inen her şey melek değildir,» diye uyardı onu Yozyürek. «Hele ben, hiç değilim.»

«Olman da gerekmez. Beni bu zindandan kurtar, yeter.»

«Ne yapmamı istiyorsun?»

«Dükkânı almanı. Ucuza veriyorum.»

«Sen buna dükkân mı diyorsun? İnsan çürüyebilir burada. Üstelik böyle bir yerde terzi dükkânı bulunacağı kimin akına gelir? Müşterilerin kimlerden oluşuyor? Lâğım farelerinden mi?»

«Burasının kusursuz bir yer olduğunu söylemedim. Zaten iyi olsaydı satmazdım.»

«Bir alıcı bulabilmek istiyorsan, iyi bir dükkân olduğuna önce kendini inandırmalısın.»

«Olmuyor,» diye içini çekti terzi. «Artık olmuyor. Olanaksızlıklar yüzünden buraya taşındım. İki yardımcım vardı. Biri ancak üç ay durabildi. Öbürü yedi ay çalışarak katır gibi dayanıklı olduğunu gösterdi. Gözleri görmezleşmese, elleri tutmazlaşmasa, tüm eklemlerine ağrılar yerleşmese daha da çalışacaktı.»

«Ayrılırken iyi bir bonservis verseydin bari,» dedi Yozyürek.

«İsteseydi verirdim. Ama başka bir işe girmek için değil, sanatoryuma yatmak için ayrıldı. Ülkemizde çalışma koşulları gerçekten kötü.»

«Sonra ne oldu? Yeni yardımcılar bulamadın mı?»

«Bulamadım. Tek başıma da yürütemiyorum işleri.»

«İlle de terzilik yapman gerekli mi? Başka bir iş dene. Sözgelimi iyi mantar yetişir burada.»

Terzinin gözleri parladı. «Tamam! Sana vereyim burayı, mantarları sen yetiştir.»

«Burası mezara benziyor,» dedi Yozyürek, çevresine bakarak. «Başka yer kalmadı mı dükkân açacak?»

«Yer çok ama, kiralar ateş pahası.»

«Terziler iyi para kazanırlar sanırdım.»

«O eskidendi. Şimdi dolmuş kâhyalarından başka kimse ısmarlama diktirmiyor. Hazır giysiler hem daha ucuz, hem de bekleme zorunluğu yok. Adamlar bu işi akıl almaz makinelerle yapıyorlar. Bir yandan kumaşı veriyorlar; öbür yandan dikilmiş, askıya takılmış ve fiyat etiketi asılmış olarak alıyorlar takımları. Bu şeytanlıkla başa mı çıkılır? Ben kendim bile hazır giyiyorum.»

«Kendini iyice mesleğine adamış görünüyorsun.»

«Alay etme. Ben her zaman böy le değildim. Kıralların terzisi derlerdi bana.»

«Yapma,» dedi Yozyürek. «O zaman da açtın, desene. Kaç tane kıral var ortalıkta?»

«Benim üstüne yaptığım herkes kendini kıral sanırdı.»

«Özel bir şey mi yiyordun?»

«Anlamadım?»

«Boşver,» dedi Yozyürek. «Demek burayı kirayla tuttun. Az önce satacağını söylememiş miydin?»

«Ben içindekileri satıyorum.»

«Yani şu ayakta zor duran dikiş makinesiyle üç-beş metre kumaşı mı?»

«Ayağı alışmış müşterilerle birlikte.»

«Hani hiç kimse giysi diktirmiyordu?»

«Zorunlu olmasalar bunlar da diktirmezler. Ama tümünün bana borcu var. Haftada beş liralık taksitlerle ödüyorlar.»

«Ödeme kolaylığı diye bir şey duymuştum ama, böylesi aklıma gelmemişti hiç,» dedi Yozyürek. «Bir takım da bana dik bari.»

«Dikemem. Artık bağımsız çalışmayı bıraktım. Gidip bir konfeksiyon fabrikasına gireceğim.»

«Seni ne yapsınlar orada? Otomatik makineleri olduğunu kendin söyledin.»

«Doğru ya! Peki sen ne öğüt verirsin?»

«Tam da akıl soracak adamı buldun. Ben üç gündür sıcak yemek yemedim, biliyor musun?»

«Sende bir olağanüstülük olduğunu daha şu delikten düştüğünde anlamıştım,» dedi terzi. «Üç gün ağzına sıcak yemek koymayan bir adam, bedensel isteklerine gem vurmayı öğrenmiş demektir. Senin öğüdün tutulur kardeşim.»

«Yanlış anlam çıkarma,» dedi Yozyürek, alçakgönüllülüğü elden bırakmadan. «Aç gezmemin tek nedeni, yiyecek bulamamamdır. Yoksa elime geçirsem dünyayı yerim. Doğrusunu istersen, kendimi tutamayıp bir araba atının bacağını dişledim geçen gün.»

«Doydun mu bari?»

«Ne gezer! Hayvan benden daha açtı. Bir deri, bir kemik. Arabacıya beygiri neden aç bıraktığını sordum, o da karşılık olarak zavallı hayvanın öbür butunu dişledi.»

«Kuduz herifler!» diye tiksintisini dile getirdi terzi. «Neye varacak bu ülkenin durumu? Senin gibi genç, sağlıklı bir adamın aç kalabilmesini aklım almıyor. Taşı sıksan suyunu çıkarırsın.»

«Doğru. Ama taş sıkmaktan bıktım artık. Gırtlak sıkmak istiyorum.»

Elinde olmadan bir adım geriledi terzi.

«Eğer gerçekten güç durumdaysan, bir önerim var,» dedi Yozyürek. «Alacaklarını toplamada sana yardımcı olayım, sen de topladığım paranın üçte birini bana ver.»

Terzi bu düşünceyi öyle beğendi ki, gülmekten boğuluyordu neredeyse. «Geberme sen e mi! Adamlar nereden bulup verecekler parayı?»

«Orasına karışma.»

«Bunu becerirsen paranın üçte birini [illegible]il, yarısını veririm sana.»

«Anl[illegible]k,» dedi Yozyürek. «Kenara çekil ve bekle.»

İlk gelen müşterinin üstüne acımasızca saldırdı Yozyürek. «Sökül paraları! Bu dükkânı Mafia devraldı. Buna göre borcun müeccellyet kesbetti.»

«Ne oldu, ne oldu?» diye sordu pek iyi anlayamayan adam. «Daha açık konuşsana.»

«İyi ya,» dedi Yozyürek, dişlerini göstererek. «Borcunun tümünü ödemezsen seni ısırırım.»

Adam düşünmeden çıkarmaya başladı üstündekileri. Yozyürek'e uzattı. «Beş liradan fazla ödeme yapmam olanaksız. Mala haciz koyabilirsiniz. Zaten omuzları iyi oturmuyor.» Başı dik, göğsü şişkin, don gömlek çıkıp gitti dükkândan.

İkinci müşteri daha çetin cevizdi. Borcunu yumrukla ödemeye kalktı. Yozyürek de üstünü tekmeyle verdi. Ortalığın altüst olduğuna sevinen terzi, kavgayı kızıştırıp duruyordu. Düzgünken bir şeye benzemeyen dükkânının altüst gelince değişeceğini umuyordu belki.

Kavgayı üstün bitiren Yozyürek, inatçı müşterinin ceplerini boşalttı. Onikibuçuk lira para ve yarım paket Birinci sigarasını aldı. Bunu yetersiz bulup sırtından giysisini de aldı adamın. Ceza olarak da pabuçlarına el koydu. nında öde bundan sonra. Umarım

«Şimdi git ve borçlarını zamabu iyi bir ders olmuştur sana.»

«Olmaz olur mu?» dedi adam. «İstersen donumu al, sıfırdan başlayayım.»

Üçüncü olarak, suratına naylon çorap geçirmiş bir adam girdi dükkâna.

«Erkek adam naylon çorap giy-

Dikeceğiniz pantalona, cekete sakın cep yapmayın. Ceplerini karıştırmadığıma inanmıyor da.

mez,» dedi Yozyürek. «Üstelik sen bunu kafana geçirmişsin. Ruhsal dengende bir bozukluk olduğu apaçık.» Sonra görevinin ruh doktorluğu değil, borç toplayıcılığı olduğunu anımsayıp ekledi. «Üzgünüm ama, ne olursan ol, borcunu ödemek zorundasın.»

Adam bir cebinden kocaman bir tabanca, öbür cebinden de bir yastık kılıfı çıkardı. «Ben de üzgünüm,» dedi. «Kasadaki paranın tümünü şu yastık kılıfına doldurur musun?»

Bir köşede oturup olanları izleyen terzi, kahkahasıyla nemden kabarmış duvarları çınlattı.

Yozyürek kılıfın ağzını açtı, az önceki müşteriden zorla aldığı onikibuçuk lirayı içine koyup adama uzattı. «Güle güle harcayın.»

Yastık kılıfını elinde tarttı soyguncu. «Neyse,» diye söylendi. «Bu kez çorabın parasını çıkardık hiç değilse. Yaşam iyice güçleşti namussuzum!»

Hafta boyunca uğrayan müşterilerin tümü, borçlarını ödemek yerine giysilerini geri vermeyi seçtiler. Başka biri olsa, umutsuzluğa kapılabilirdi. Ama yavaş yavaş kanındaki yaratıcı gücü yeniden toparlamaya başlayan Yozyürek, bu gidişe de olumlu bir yön vermeyi başardı. Kaldırımın üstünde bir sergi açıp eski giysileri satmaya başladı.

Giysiler çabucak alıcı buldu. Bunların çoğu, bu giysilerin eski sahipleriydi. Terziyle Yozyürek'in uyguladıkları ödeme kolaylığından yararlanacaklarından, haftada sadece beş lira ödeyeceklerdi. Kelepire konmak da buna denir işte.

Sulhü DÖLEK

KIYASNÂME

25 bin lira nerde, 1800 lira nerde?
Memur, işçi nasıl yaşar, konut nerde kira nerde?
Köyde, kentte, tarlasında hasta düşmüş vatandaşa
Doktor nerde, teşhis nerde, ilâç nerde, para nerde?
Bin müşkülle harç borç bulup bir tabibe gitsen bile
Muayene olmak için, zaman nerde, sıra nerde?
Kimi yatar mağarada, kimi yatar gökdelende,
Kimi yatar bankpalasta, tartı nerde, dara nerde?
Bir sinekcik fili yutsa hayret içre kalmam çünkü,
Her şey karman çorman belli değil ak la kara nerde?
Kimi keyfi rapor alır, gider doktor dayısından,
FUAT rapor alam derse, göster derler yara nerde?

Fuat ERTEKİN

Gübre tesisleri temeli atıldı.

— Piyasada gaz yok —

Gaz gözcüsü!...

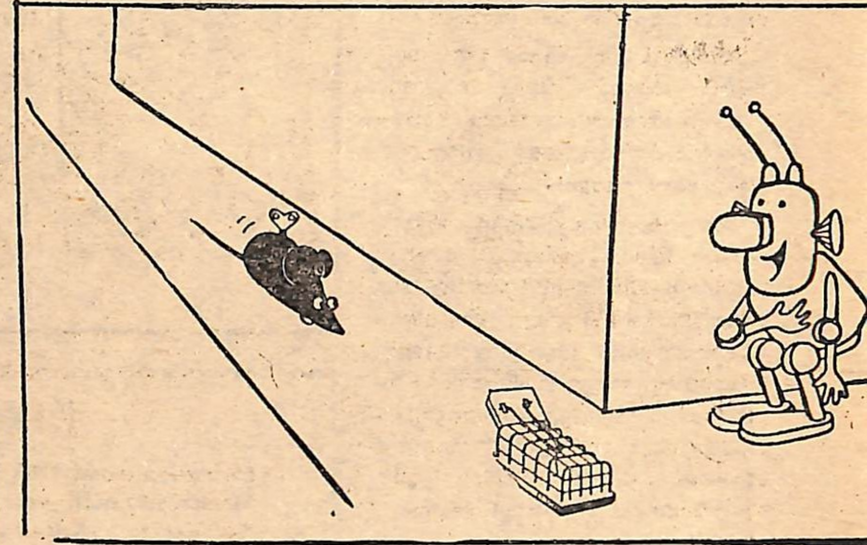

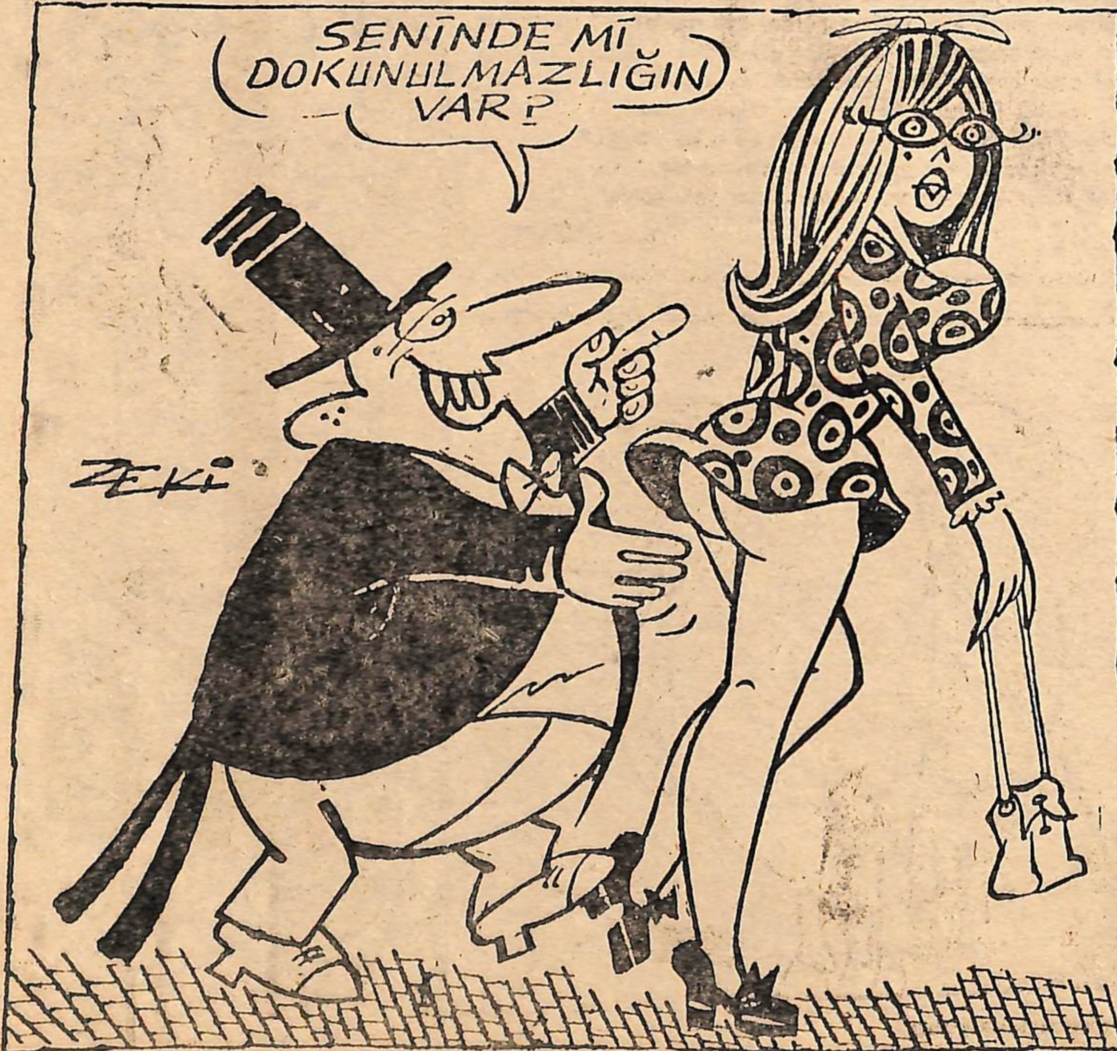
– GENE NE UNUTTUN, SÖYLE AYOL?

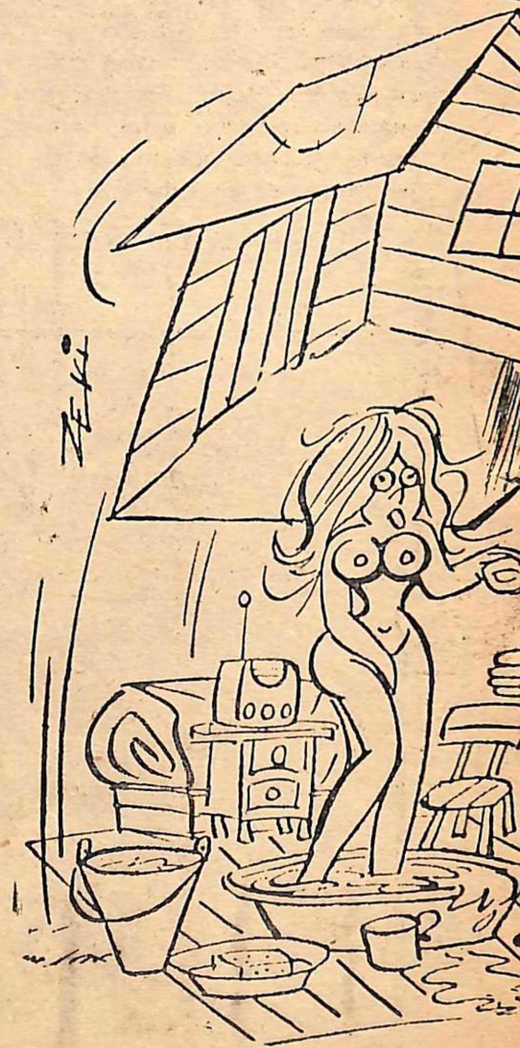
– ÇAKMAĞIMI UNUTMAYI UNUTTUM!... NE OLUR... BIRAKIN DA UNUTAYIM!

– ELİMİZDE SARIŞIN
ESMER BOMBA VA

— Ben sana, fırtınalı havalarda yıka

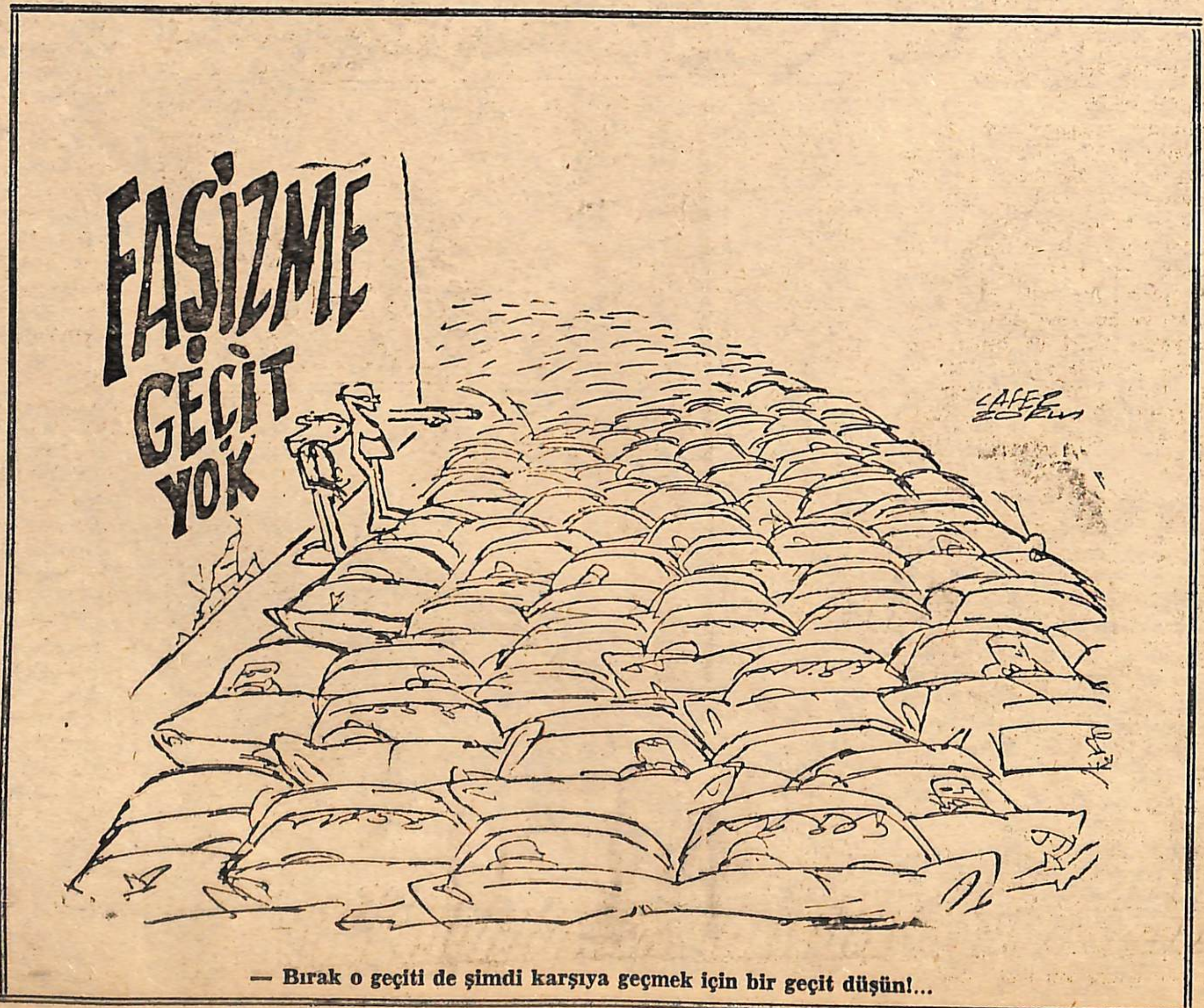
TAK
TİK
TAK
EŞ
SEÇME
BÜROSU
OK!

demedim mi?.

— Bırak o geçiti de şimdi karşıya geçmek için bir geçit düşün!...

Neron ve Mutluluk

Çeviren: Süheyla Aykut

YİRMİ yaşında, ölüme korkmadan meydan okunur. Gençlik, umut, cesaret ve yaşam dolu olduğundan, ölüm itibarı olmıyan bir kelime olmaktan ileri gitmez o çağlarda. Ama daha sonraları, yaş elliye varınca, hele geride bırakılacak başarı dolu bir yaşam, servet olunca, ölüm korkunç ve büyük bir haksızlık olarak görünür insana. Didinerek, çırpınarak kazanılan başarıyı, elde edilen rahatı, güzellikleri, birdenbire ve hiç bir neden olmadan kesin olarak sessiz sedasız bırakıvermek ,elbetteki insanı ürkütür.

Sözlerim pek hoş değil sanırım. Kötümser olmadığım gibi sabit fikirlerede saplanmam. Sağlığım yerinde, kafasile hareket eden biriyim. Bu nedenle her şeyi olduğu gibi kabul ederim.

Sözlerime başlarken, yirmi yaş ile elli yaş arasındaki düşünce farklarından bahsetmiştim. Bende yirmi yaşındayken, bir başkaydım..

Şimdi elliye yaklaştım, yirmi yaşında olduğum yılları hatırlamağa çalışarak, o yıllardaki davranışlarımı kaleme almanın hoş bir şey olacağını sanıyorum.

Yirmi yaş?...

Hayatın eşiği... Güzel yaş... Düşlere dalma zamanı... Mutluluğun en derin ve içten duyulduğu yaş! Böyle düşünürler yaşlılar, yıllar geçtikten sonra.

Ama yirmi yaşında iken ve yirmi yaşında olanlar bunların farkındamıdırlar acaba? Sanmıyorum. Özel olarak ben, hiç farkında değildim.

Yirmi yaşına kadar geçen, kısa hayatımın keşmekeşini anlatacak değilim. Sadece şunu tek kelimeyle belirteyim ki, yirmi yaşımda hayatımdan usanmış ve tükenmiş olduğuma inanmış bulunuyordum.

Umutsuzdum, bu tatsız hayata son vermeğe karar verdim.

Kimsem yoktu.

Aralık ayı başlangıcında (Y...) kasabasına geldim. Göl hanında bir oda tuttum. Kasabanın en güzel hanıydı, bu mevsimde hâlâ açık olması büyük bir şans eseriydi. Zaten hanın tek müşterisi olduğumdan, han sahibi beni merakla gözlüyordu. Bir tatil kasabasıydı burası ve bu mevsimde de tek turist yoktu. Belki de hancı haklıydı beni merakla gözlemekte. Siyahlar giymiş, yirmi yaşlarında, güçlü görünüşlü bir erkek... Yapayalnız, ne işi vardı bu mevsimde burada?...

Neden siyah kostüm giyiyordum? Ruh halime uygun bir renk olduğundan mı? Hayır. Sadece, başka elbisem olmadığından. Bavulumda yüz havlum ve pijamamdan başka giysim yoktu.

Hayatıma bir başka yerde, güzel bir yerde, sekiz gün yaşadıktan sonra son vermek istediğimden, her şeyimi satmıştım. —Zaten ufak tefek eşyamdan başka neyim vardı ki...— (Y...) son derece güzel bir yerdi. Mor bir dağın eteğindindeki masmavi bir göl kıyısında rüya gibi güzel bir yer!...

Hancıya sekiz günlük kira ücretimi peşin ödedim. Yaşayacak olduğum bu sekiz gün bana ebediyet kadar uzun geliyordu. Tasasızdım, hatta neşeliydim artık. Nasıl olsa sekiz gün sonra kendimi öldürecek olduğumdan, bu cennet gibi yerin tadını çıkarmağa bakmalıydım.

İlk gece handa deliksiz bir uyku çekerek ertesi sabah taptaze er kenden uyandım, sütlü kahveli, reçelli tereyağlı bir kahvaltıdan sonra çevreyi gezmeğe çıktım. Dağ havası nefisti, kekik, nane, çam kokulu havayı ciğerlerime keyifle çekiyor, göl kenarında dolaşıyor, dağa tırmanıyordum. Bir kurt gibi acıkmış olarak hana döndüm. İki üç gün böyle geçti. Oraya gelişimin dördüncü günü, yürüyüşüm sırasında, ağaçlar arasında gizli kalmış oldukça büyük bir evin önünde buldum kendimi.

Dönüşümde bu büyük evin kime ait olduğunu hancıya sordum. Hancı, hayretle karışık bir korkuyla:

— Don Sanleone'a ait cevabını verdi.

Don Sanleone'un kim olduğunu bilmiyordum. Ertesi gün yeniden onun evinin bulunduğu yere gittim. Bu büyük binaya hayrandım. Evin etrafında dolaşıyor, garip bir hisle ona doğru çekildiğimi hissediyordum adeta. Demir parmaklıklarla çevrili bahçede güzel heykeller vardı. Evi beyaz mermer sütunlar yüksekte tutuyordu. Tarihi bir havası vardı. Sonra, nasıl oldu bilmiyorum, kilidi bulunmayan bahçe kapısını açarak girdim.

Birden korkunç havlamalarla büyük bir köpek saldırdı üstüme. Canavar gibi bir hayvandı. Hiç korkmadım ondan. Neden korkacaktım? İki gün sonra ölmeğe kararlı değil miydim? Bu olay ha kendi tabancamın kurşunu ile olmuş, ha şu köpeğin dişleri ile! Ne fark ederdi? Gülerek ona elimi uzattım.

O zaman garip bir şey oldu: köpek havlamaktan vaz geçerek yanıma sokuldu ve elimi yalamağa başladı. Dost olmuştuk onunla.

— Wolf! diye bir ses gürledi peronda.

Uzun boylu, yaşlıca, sarı benizli bir adam bana bakıyordu. Bir elim köpeğe uzanmış, ona aptalca bakarken durumumun gülünçlüğünü hissederek yarım yamalak ondan özür dileyerek çabucak oradan ayrıldım.

Hana dönünce, bu kez biraz bilgi almak istedim onun hakkında hancıdan.

— Don Sanleone büyük bir endüstrieldir, cevabını verdi.

— Uzun boylu, sarı benizli, yaşlıca biri değilmi?

— Demek gördünüz onu? Oysaki, pek herkese görünmez...

Son günüm...

Osabah tabancamı okşıyarak cebime koydum. Dışarı çıktım. Adımlarım don Sanleone'in evine doğru sürüklüyordu beni. Delice bir fikre kapılmıştım. Bahçe kapısını açarak içeri girdim, bu güzel dekor içinde hayatıma son verecektim.

Birden, güçlü eller tarafından havaya kaldırıldığımı hissettim. İki iri adam beni kavramış büyük beyaz eve götürüyorlardı. Kapı açıldı, Wolf içerdeydi ve yeniden yanıma gelerek ellerimi yalamağa başladı. Adamlar beni yere bıraktılar.

— Yürüyün.

Geniş holde ilerliyerek büyük bir salona girdik. Salon son derece güzel sanat eserlerile doluydu. Adamlar cebimdeki tabancamı aldılar. Şöminenin yanındaki koltukta oturuyordu don Salneone. Beni dik fakat yorgun bir bakışla süzdü. En küçük hareketimde üzerime atılmağa hazır bekliyen dev koruyucularına hiç aldırdığım yoktu. Dudaklarımı bir gülümsemenin süslediğine emindim. Zira şimdiden orada mevcut değildim, kişiliği olmıyan biriydim.

— Kimsin? diye birden sordu Salneone sert bir sesle.

— Tony Santucci.

Bakışları parladı ihtiyarın.

— Tu sei italiano? (İtalyanmısın?)

— Anam babam. Riminili. Ama ben Amerikalıyım.

— Seni kim gönderdi?

Ciddi bir şekilde eğlenmeğe başlamıştım. Benim kesin kararımdan haberi olmıyan bu ihtiyar —elli yaşlarında vardı ama bana o zamanlar bu yaş çok fazla geliyordu— cesur ve neşeli tavırlarımdan çekinmişti. Gülmemek için kendimi güç tutuyordum.

— Hiç kimse, diye cevap verdim.

Sanleone'un bir işareti üzerine yanımda bekliyen dev adamlar biraz geri çekildiler.

— Biliyor musun Santucci, ser buraya gelenlerin yedincisisin...

Neden olduğunu bilmeden:

— Yedi iyi bir sayıdır, dedim.

— Hepside hedefe varamadan öldüler.

Yeniden gülmemek için tırnaklarımı avuçlarıma batırdım. Bu ihtiyarın zoru neydi? Beni kim sa-

ÇILGIN MELOŞ

NURİ

nıyordu? Her şey bir komediydi. Bir sinemaydı ve bende neden olduğunu bilmeden rol yapıyordum. Ama onlar rol yapmıyorlardı.

— Son gelen, yani altıncı, beş sene önceydi. Beş seneden beri unutulduğumu sanıyordum.

Sonra acı bir gülümsemeyle:

— Oysaki hiç bir şeyin unutulmadığı bir dünyada yaşıyoruz, diye ekledi.

Söyle, kimsin?

— Tahmin edin.

Büyük bir hayranlıkla.

— Şaşılacak bir soğuk kanlılığa sahipsin, dedi. Şimdiye kadar hiç senin gibisi gelmemişti. Her şeyin garip, çevremde geziyorsun, benimle alay ediyorsun ve bunu saklamağa lüzum görmüyorsun. Köpeğimi okşuyorsun... kim olursa parçalıyan köpeğimden korkmadan okşuyorsun, oda seni seviyor. Kendine büyük bir güvenin var... Bende seni gördüğüm gün öldürebilirdim.

— Öldürmediniz.

Omuzlarımı kaldırarak verdiğim cevapta bir acılık, esef vardı.

— Öyle. Çünkü sizinle ilgilendim. Hatta... hareketlerinize bayıldım. Yoksa, sen, delimisin Santucci?

Cevabımı beklemeden elini alnına vurarak:

— Neron! diye bağırdı. Hay şeytan, nasıl olduda bunu düşünemedim. Seni peşime salan Aldo Neron'dur. Onun öldüğü kesin olarak saptanamamıştı. İnatçı, sabırlı, ve benden ölesiye nefret eden Neron... Yıllarca beni aramış olmalı.. Durumu büsbütün karıştırmak için.

— Sonunda buldu, dedim.

— Demek, itiraf ediyorsun? Alda Neron... onu öldü sanıyordum. Ama gölgede yaşamış, neden bu kadar bekledi? Neyse, her şey açığa çıktı artık. Seni ne yapabilirim şimdi?

— Ne isterseniz yapın. Tek değilim...

— Arkamdan gelecek olan bir sürü var.

— Bir kunturat, kunturattır. Senin bana karşı özel bir nefretin olduğunu sanmıyorum. Ölün hiç bir işime yaramaz. Ama bana Neron'un iflasını sağlarsan onun verdiğinin iki mislini veririm sana.

Günlerden beri beslediğim intihar fikrini ilk defa terkederek büyük bir ilgiyle ona baktım. Kişisel endişelerimin yok olduğunu, hayata bağlandığımı hissediyordum. Derdi neydi bu ihtiyarın? Neron kimdi? Bu soruların cevabını kendi kendime bulmam ne kadar eğlenceli olacaktı...

— Kabul, diye cevap verdim. Yalnız, bir şartım var: tek başıma çalışırım. Peşin olarak bol para verin, gerisini başarı elde ettiğimde konuşuruz. Başarı elde edeceğimede emin olabilirsiniz.

Sanleone düşünmeden kasasına doğru yürüdü ve bir deste parayı bana uzattı. Dostça bir bakışla onu selamladıktan sonra silahımı alarak oradan ayrıldım. Neron denen adamla zerre kadar ilgilenmiyordum. İlgilendiğim tek şey hayata bağlanmış olmamdı. Ve bu bağ, o kadar nefis, o kadar güzeldi ki, her ne pahasına olursa olsun onu bir daha koparmıyacaktım.

İki ay sonra (Y...» ye döndüm. Kasaba bembeyaz karlar altında daha da güzeldi. Oraya dönüşüm belki de bütün bu güzellikleri yeniden görmek içindi.

Sanleone'un evine gittim. Ona verdiğim cevap tek kelimeydi:

— Tamam.

Beni hayrette bırakan bir cevap verdi.

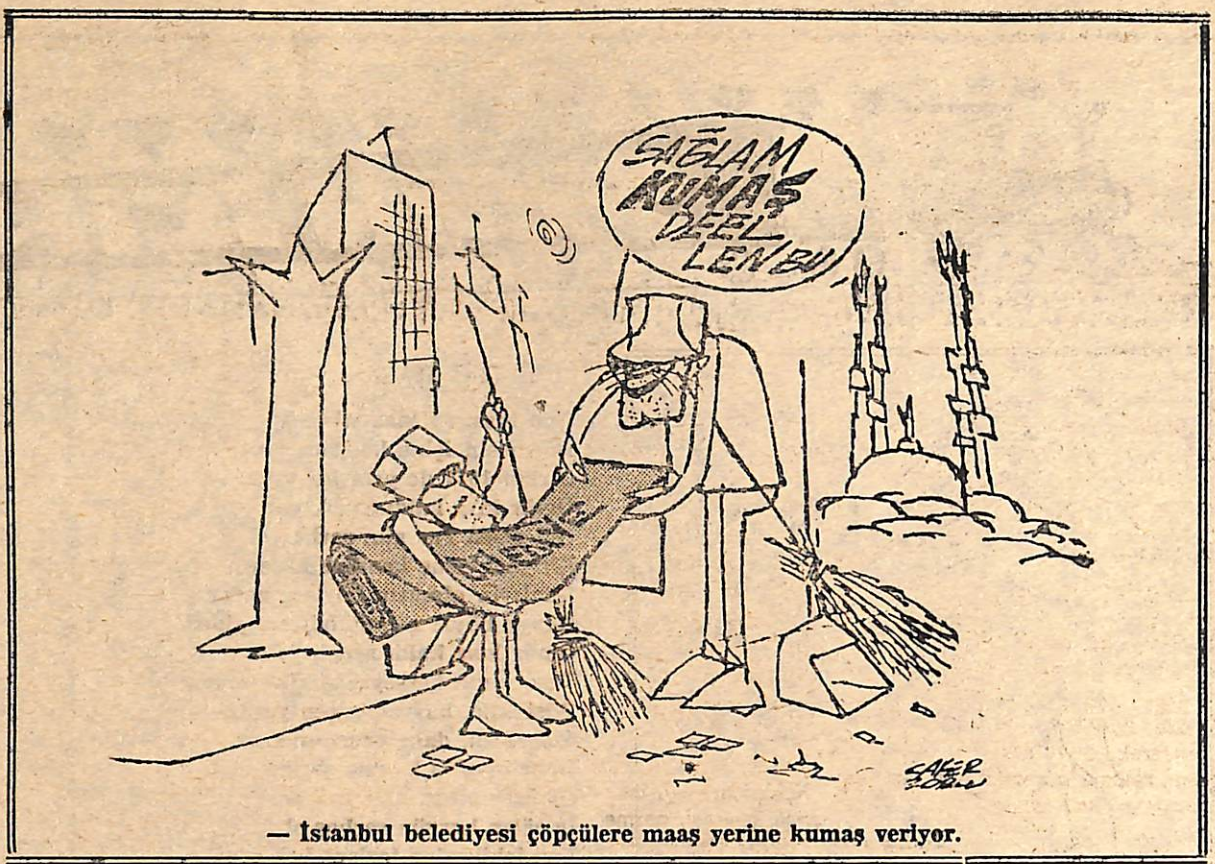
— Sen birinci, tek adamdın evime gelen Santucci. Neron mevcut değildi. Ama hoşlanmıştım senden. Öyle de gençtin ki...

Orada, onun yanında kaldım. Bir baba gibiydi bana karşı. Vaz geçilmez biri oldum onun için. Kendime güvenim var o günden beri. Çalışıyorum, Sanleone'un işlerini idare ediyorum.

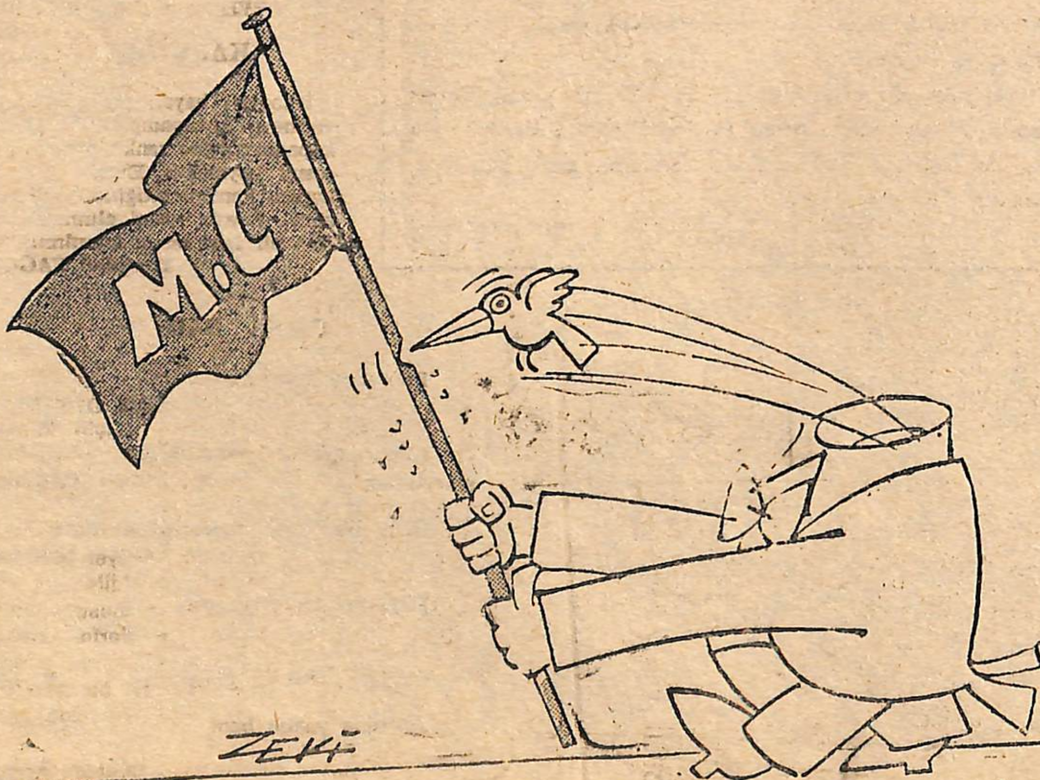
Sanleone öldükten sonra, onun her şeyi yönetmekte devam ettim. Onun gibi, bu kasabada gölgede yaşıyorum. Çünkü seviyorum burasını.

Yıllardanberi burada hiç bir şey değişmedi. Han eski han, hatta doksan yaşına yaklaşmış olan hancı bile eski hancı... Mutluyum Tam ve sakin bir mutluluk içinde, mutluyum.

Süheylâ AYKUT

— İstanbul belediyesi çöpçülere maaş yerine kumaş veriyor.

— M.C. Partileri seçimlere yaklaştıkça birbirlerine çıkış yapıyorlar.

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Sekreter : Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8-10, Daire: 3. İstanbul

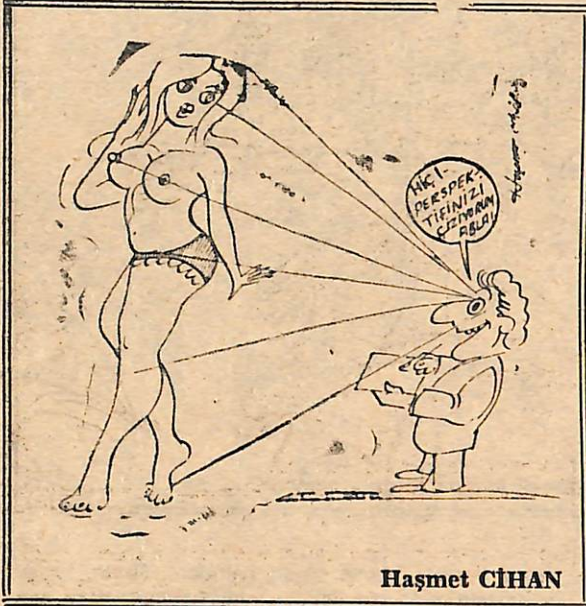
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar 65 lira.

Fiyatı : 250 kuruş.

ABONE FİYATLARI : Yurt içi yıllığı 125.— TL. Altı aylığı 62.50 TL. Yurt dışı yıllığı 250.— TL. Altı aylığı 125.— TL.

Haşmet CİHAN

ÖMÜR KISA

Gün kısa, ay kısa yıl kısa
Düşmesin içine koskaca tasa
Girdin 1977 de yeni bir yaşa
Ömür kısa kaldı azıcık yol
Gül eğlen her gün sarhoş ol
Bir şeyi etme kendine keder
Günlerin olmasın böylece heder
Dünya böyle gelmiş böylece gider.
Ömür kısa kaldı azıcık yol
Tasa etme herşeyi, hergün sarhoş ol
Düşünme, boşver, geçen yılına
Gül eğlen, dalma fazla derine
Dubleyi oldu koyma yerine
Ömür kısa kaldı azıcık yol
İç eğlen hergün sarhoş ol
Yap içkilerden fazlaca bol
İster amirine ister hayata dol
Hergün iç, her gün zil zurna ol
Ömür kısa kaldı azıcık yol
Umursama dünya'yı hergün sarhoş ol.

Yaşar GÜLOĞLU
Termik Evleri Çiğdem Sokak No: 24/3
TAŞANLI

Ali ANLI

YEMEĞİN TADI

Yeni evli adam, evlendikten sonra ilk kez öğle yemeğinde karısı ile beraberdi. Karısı merakla yemeğin tadını sordu. Genç adam:

— Eline sağlık dedi, iyi pişirmişsin. Babamın evi terketmesinden önceki annemin yemeklerine benziyor...

Halûk DİKMEN
M.T.A. Etüm Kampı
Simav — KÜTAHYA

DEMLİ ÇAY

Muş ili merkez Donatım köyünde öğretmendim. İlkbaharın güzel bir gününde komşu üç köy okul kır gezisinde bir araya toplanmıştık.

Muş halkı çayı çok içer. Çocuklarda çay hazırlamışlardı kırda. Bazı çaylar açık olmuştu. Pek beğenmedik. Bir demlik daha getirdiler. Güzel olmuştu. Beğendiğimizi söyler söylemez. Apti:

— Tabii güzel olur öğretmenim. Demliğin kapağı yoktu. Yusuf demliğin ağzına tezek kapadı. Suyun buharı ile tezek demliğin içine cip cip damladı demez mi?

İ. CEYLAN / İSKENDERUN

ÖRDEK AHMET

Ne geldiyse Ahmet'in başına şu ava olan merakından geldi. Avcılar Kulübünde adını Ördek Ahmet koydular. Bu yüzden kulübe gidemez oldu. Avdan vaz geçmedi tabi. Bir sabah Ali ile buluştular. Çifteleri asarak yola koyuldular. Ali,

— Ahmet be, hava bozuk yahu...

Ahmet kızdı,

— Ben senle ava mava gelmem arkadaş...

— Dur, ne kızdın, ne dedik sana.. Nereye gidiyorsun?.

Ahmet ters istikâmete doğru yürürken bir yandan da söyleniyordu kendi kendine:

«Hava bozukmuş, nolur bozuk olunca? Yağmur yağar yağmur yağıncada göl olur. Eeee, gölde de ördek yüzer.. Herifci oğlu korkusundan düpedüz yüzüme ördek diyemiyor sanki ben anlamadım!..

Hüseyin OKAY

GİRMEM HAKİM BEY

Bizim kasabada Memiş adında nütedan ve hâlâ hayatta olan bir adam var. Bir gün Memiş kahvede biri ile atışır. Olay mahkemeye intikal eder. Memiş mahkemede hakime olayı anlatır. Konuda fazlaca laf kalabalığı yapar. Hakim esas konuya gir dercesine:

— Memiş kahveye gir. Memiş der. Memiş:

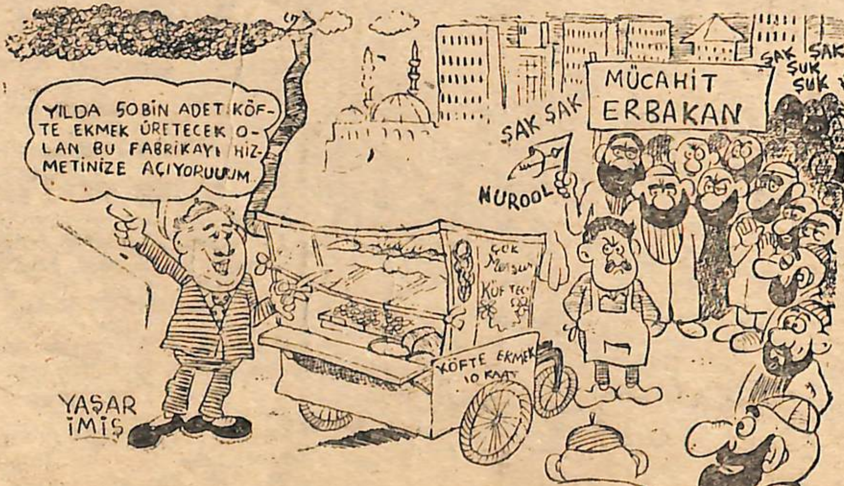
— Kahveye girmem hâkim bey. Kahveye gireyim de beni hapsedesin değil mi der.

İ. CEYLAN / İSKENDERUN

KARŞILIK

İskoçyalı bayan peynire para vermeye kıyamadığından fare kapanının içine renkli bir peynir resmi koymuştu. Ertesi sabah kapanı kontrol ettiğinde ne görsün?.. Peynir resmi alınmış, yerine bir fare resmi konulmuş.

Yurdakul YAĞCI

Yaşar imiş

LÂFA BAK

Ben şimdi sana gösteririm.
GÖZ DOKTORU

Güneş ufuktan şimdi doğar, yürüyelim arkadaşlar.
VAMPİR

Özür dilerim lâfını kesiyorum ama...
TERZİ OSMAN

Ekmeğini taştan çıkarır.
HEYKELTRAŞ

Eh işte sürünüp gidiyoruz.
YILAN

Ah ulan yaktın beni.
KİBRİT

Ayten CEYHAN — Mustafa BORA
Namık Kemâl Lisesi / İZMİR

BİR KONUK BİR HÖDÜK

HOŞGELDİNİZ SAYIN HAVA UZMANI MONŞER TUFAN FIRTINA

HAY! HAY! SAYIN HÖDÜK BEY!

ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE HAVALARIN VE DE TAVALARIN NASIL OLACAĞINI ANLATIRMISINIZ?

ŞU GÜNLERDE HAVALAR NASIL DİYE SORMAK EDEPSİZLİKTİR BİR KERE!

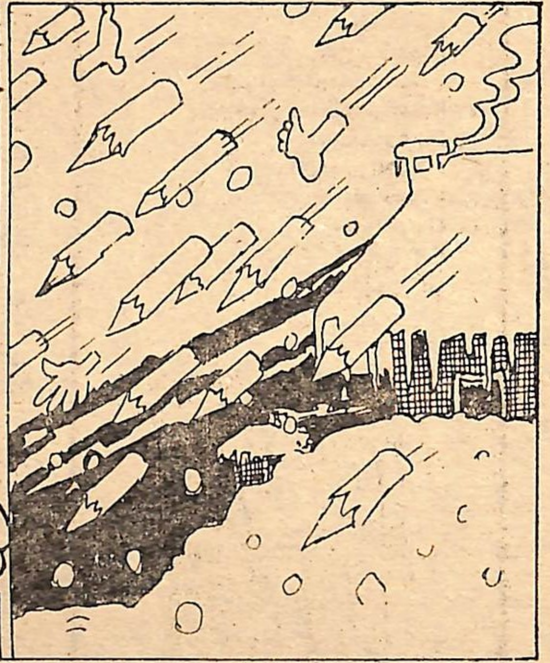
ÇÜNKÜ HAVALAR ESKİSİ GİBİ RÜZGÂRLA YAĞMURLA FALAN OLMUYOR!

HAVALAR ANKARADA BİR YERDEN İDARE EDİLİYOR GİBİ GELİYOR BANA! MESELÂ İSTANBULDA HAVALAR...

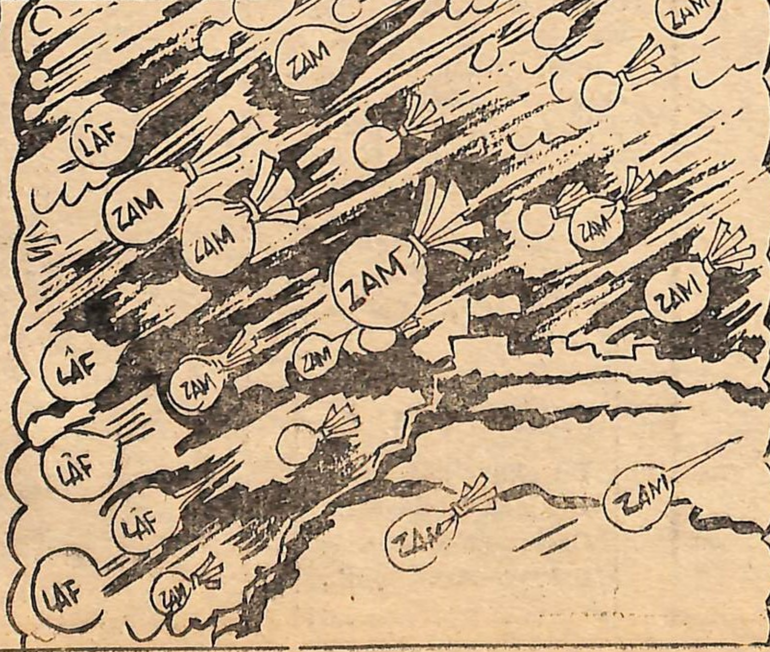

ANADOLU'DA HAVALAR...

Bir Çizerin Kaleminden

Kader kurbanı

Herkes bizi
Hor görür..
Yaşlanınca
Zor görür!
Kolay değil,
Bu yaşam..
Kimi otele,
Kimi eve götürür.
Kimi şıp - şakçıdır
İşi hemen bitirir!
Kimi aheste çeker
Kürekleri..
İmanımı gevretir,
Çaktırmadan seğirtir!.
Kolay değil bu yaşam.
Ne bakarsın?..
«Gel paşam!..»
«Yok» diyorsan
On param!..
Git işine..
Git paşam!..

DİŞÇİ

Korku yok,
Acı yok bizde.
Modern kerpeten
Elimizde...
İş yaparken..
Çış yaparken
Her zaman
Her yerde...
Çekeriz dişinizi!
Bazı olur yanlışlık,
Sağlam dişi sökeriz...
Bulmak için,
Çürüğünü
Çenenizi sökeriz!

SULTANLAR VE SARAYLAR!..

BİR çok kent'lerde, bir çok yerlerde bekârlara ev vermezler. Neden vermezler? Nedenleri vardır elbette!.. Bence, bir neden var ki.: Baş neden, bu olsa gerek!. (Bekârlık sultanlıktır) derler ya...

Eee.. Sultanların yeri neresidir?. Saraylardır! Yok, asla ev bulamazsınız... Vermezler! Ülkemizde, kentlerimizde saray mı yok? Belediye sarayı var.. Dolmabahçe Sarayı var.. Beylerbeyi, Yıldız Sarayı vaar.

Daha benim bilmediğim nice saraylar var! Sultan olduğum için, bu sarayların çevresinde çok dolaşmışımdır. Fakat ülke, benim gibi yalın ayak, pırtık bir sultan görmemiş ki... (Kıyafet değiştirdim) desem.. Kim inanır? Ne var ki, toplum bizi, sultan yapmış bir kez. Sultan yapmış ama, buna kendisi de pek inanmamış... Öyle bir sultan ki.. Bırakın, tahtı - tâc'ını... Ayağında donu yok!..

Bir bekâr arkadaşım vardı.. Yolda karşılaştık. Derdim, (yersizlik) olduğu için, hemen sordum: «Nerede oturuyorsun Rıfkı?»

«Aksaray'da»

Eee.. Başka yerde oturamaz ki.. Çünkü, sultan!..

«O sarayda, bana da bir yer yok mu?»

Olmaz olur muymuş... Varmış.. «İçersin bir çay, akşama kadar oturursun» dedi. Sonra nereye gidecekmişim.. Orası (sabahçı kahvesi) değilmiş.

Sultanlık değil bu, kepazelik düpedüz!.. Haksız mıyım? Böyle sultanlık olur mu hiç? (Olur) deseniz de.. (Olmaz) deseniz de. İpiyle, kuşağı olan bir kişinin sultanlıktan kurtulması olanak dışı!..

«Bekârlık sultanlıktır!» Söylemesi ne kolay, ne güzel değil mi?..

Yakınmak duruma çözüm getirse, daha çok yakınacağım ama, kendime bir saray aramam daha doğru olurdu. Buldum da. Dolmabahçe sarayı!..

Sarayı buldum ama, sarayda yer bulamadım. Meğer kent'te ne çok sultan varmış!. Topların içi dopdoluydu... Yoo.. Barut değil, Sultan dolu. «Haşmetmeap, biraz öteye gider misin?.» desem... Belki biraz yer açılacak ama, biraz öteye giden, topun öbür başından dışarıya çıkacağından.. Ayni yöntem bana da uygulanacak! Başka çare de yok. İster istemez bu böyle olacak!.

Bir sultan değil, kimbilir, kaç sultan bu tarihi topların içinde hüküm sürecek. Sultanlıktan kurtulmak istesede, sultan olarak bu evren'den göçüp gidecek!..

●

KAYNANA

Bir elinde oklava,
Ötekinde baklava...
Oklava gelin için,
Baklava senin için!..

— Ben, pabucun başıma değil, dama atılacak, dedim

Gariban

Garibandır adımız
Hergün çıkar
Canımız!...
Ne karıvar,
Ne çocuk!...
Mevsim kış,
Hava soğuk!...
Üşütmüşüz,
Ses boğuk!...

Ayakta yok..
Başda yok!.
Hamam da yok,
Duş da, yok!
Böyle hayatın,
İçine demek lâzım.
Diyemeyiz!...
«Neden mi?»
Biz de öyle
Kıçta yok!..
Çoktaan ölmüş,
Çok yerimiz..
Gözümüzdür
Tok yerimiz!...

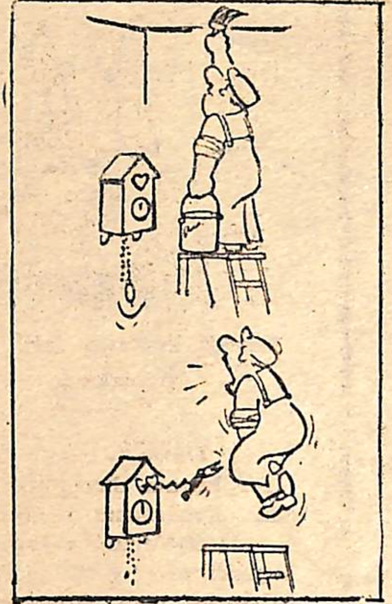
— Eski işinizden niçin çıkarıldınız?.

dünya karikatürleri... Kadınlar

YAZISIZ

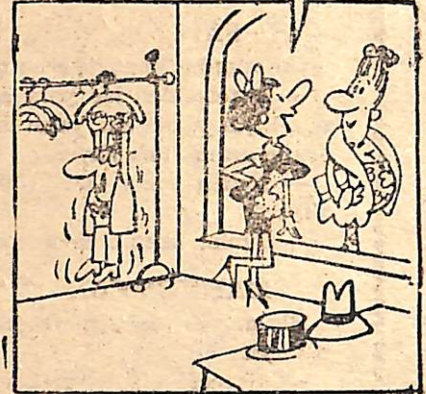

YAZISIZ

– SİZE EL KALDIRDIĞIM İÇİN ÖZÜR DİLERİM BAYAN!

YAZILI

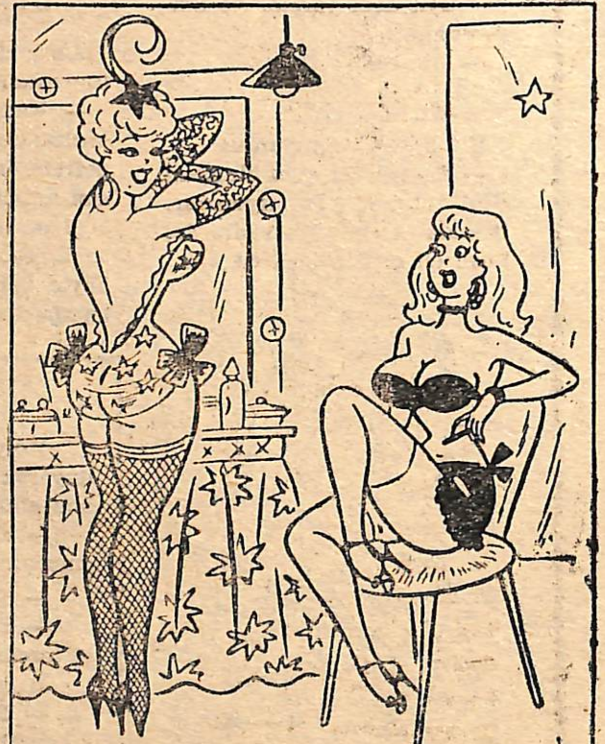
– HERKES BANA EVDE KALMIŞ GÖZÜYLE BAKIYORDU!.. BU YÜZDEN EVDEN KAÇTIM! ŞİMDİ BİR OTELDE ÇALIŞIYORUM!

– SİZİN GÖZÜNÜZ DE ÇOK YÜKSEKLERDE! HAKSIZ MIYIM?..

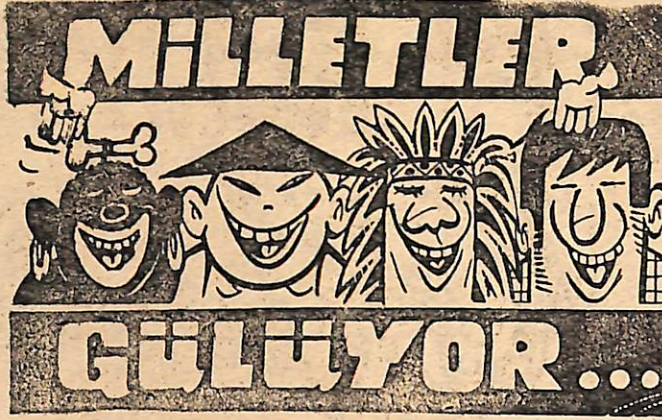
YAZISIZ

– SESİMİZE BAKAN KİM?..

Yemeği kravatın değil sen yiyeceksin.

Yazısız

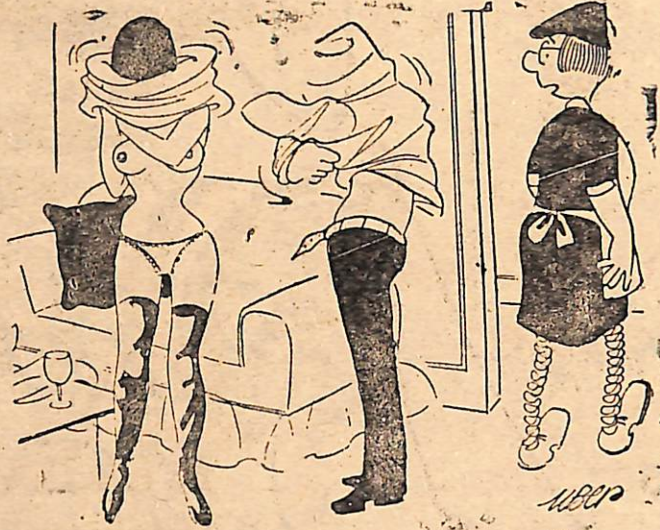
AŞİFTE RÜYASI

Bir piskanalist bekleme odasında iki kadın konuşuyorlardı. Biri:

— Doktorumuz harikulâde yetkili kişi, dedi. Onu görmeğe gelmeden önce sık sık aynı kabuslu rüyayı görüyordum: Bir yosmaymışım rüyada, yirmi kişiyle aşktan sonra bana birer frank veriyorlardı.

— Doktor iyileştirdimi sizi?

— Evet. Daha doğrusu, hemen hemen. Zira yine aynı rüyayı görüyorum sık sık. Ama hiç değilse şimdi onlardan adam başına 200 frank almağa başladım.

Tamam, artık bana ihtiyacınız kalmadı.

DİLEK

Bir kurum direktörü, bir gün memurlarını toplıyarak:

— Atelyelerimi gezdiğimde hepinizi güler yüzlü görmek istiyorum, dedi. Sizleri memnun etmek için bir de dilek kutusu koyacağım dışarıya. İsteklerinizi, imkânlarım içinde yapmağa çalışacağım.

Bir kaç gün sonra, kutudan bir kâğıt çıkardı direktör. Üzerinde şunlar yazılıydı:

«Altı lâstik ayakkabı giymeyiniz.»

FAİZ

İki arkadaş konuşuyorlardı:

— O tefeciden hiç para alma, kışın yüzde elli, yazın ise yüzde altmış faiz alıyor..

— Neden yazın fazla faiz alıyor?

— Günler uzun olduğu için!

MAHKEMEDE

Bir mösyö mahkemeye çağrılmıştı.

— Gerçeği söyliyeceğime yemin ederim, dedi. Gerçekten başka hiç bir şey.

— İyi, dedi yargıç. Ne biliyorsunuz?

— Hiç bir şey.

EL VE CEP

Bir bekâr anlatıyordu:

— Erkeklerin çoğu bir kızın elini tutmak için çırpınırlar. O kızla evlendikten sonra da, kızın eli ceplerinden çıkmaz.

Yazısız

KADIN VE AŞK

Alexandre Dumas fils, bir toplantıda:

— Kadınlar garip yaratıklardır, dedi, aşktan ziyade nefrete önem verirler. Kocasını aldatıyorsa, bir başka erkeği ondan çok sevdiğinden değil, kocasını sevmediğinden böyle hareket ederki, bu da bambaşka bir şeydir.

İYİ NASİHAT

Genç bir adam, Mark Twain'e:

— Bana verebileceğiniz en iyi nasihat hangisidir? diye sordu. Ünlü yazar:

— Hayallerinizi asla terketmeyiniz, dedi. Zira, hayalleriniz yok olduğunda, belki hayatta kalırsınız, ama, yaşıyor sayılmazsınız.

HANGİSİNİ

İhtiyar kız, uyumakta olduğu otel odasında bir gürültü duyarak uyandı. Derhal yastığının altına sakladığı tabancasını aldı, ışığı yaktı. Karşısında bir adam gördü.

— Eller yukarı, dedi. Buraya neden geldiniz? Elmaslarımı almağa mı, yoksa faziletimi çalmağa mı?..

— Elmaslarınızı, diye hırsız itiraf etti.

— Yazık, dedi içini çekerek yaşlı kız, faziletimi vermeği tercih ederdim.

Hırsız sıkıntılı bir tavırla:

— Evet ama efendim, diye cevap verdi, ben yoldan çıkmış bir adamım, fazilet beni ilgilendirmez!..

YAZIK

İki kadın konuşuyorlardı. Biri:

— İlk kocan ne kadar kusursuz, nazik, sevimli bir adamdı, dedi. Bu kadar erken ölmesi ne yazık...

— Evet, diye cevap verdi diğeri. İkinci kocam da aynı şeyi söylüyor!.

ŞOPEN

Bir mösyö evine dostlarını davet etmişti. Bir ara:

— Şimdi küçük salona geçelim, karım orada size Şopen'in prelüdünü çalacak, dedi.

Kısa bir sessizlikten sonra:

— Onu dinleriz, ondan sonra da bir dakikalık susuşa geçeriz. Şopen'den özür dilemek için, diye ekledi!..

ÖNLÜK

Patron sekreterine:

— Yine çok kötü iş yapmışsınız, dedi. Önlüğünüzü çıkarın çabuk...

— Ama mösyö... Bu hafta sekiz kez oluyorki bana önlüğümü çıkarttırıyorsunuz... Oysaki, önlüğümün altına bir şey giymediğimi pekalâda biliyorsunuz...

BİR GERÇEK

Bir genç kızı nişanlısından ayrıldıktan sonra endişelendiren şey, onun yalanlar uydurarak etrafa yayması değildir. Gerçeği söylemesidir.

Yazısız

YAPI ve KREDİ BANKASI

Sayısı 1.000'e yaklaşan ortağı ile

TÜRKİYE'NİN HAKİKİ MANADA HALKA AÇIK EN BÜYÜK BANKASI

Güven ve ilgileriniz sayesinde son yılda
yeni rekorlara ulaşmıştır.

TOPLAM MEVDUAT

27 MİLYARA YAKLAŞAN

TİCARÎ PLASMANLAR

17 MİLYARA YAKLAŞAN

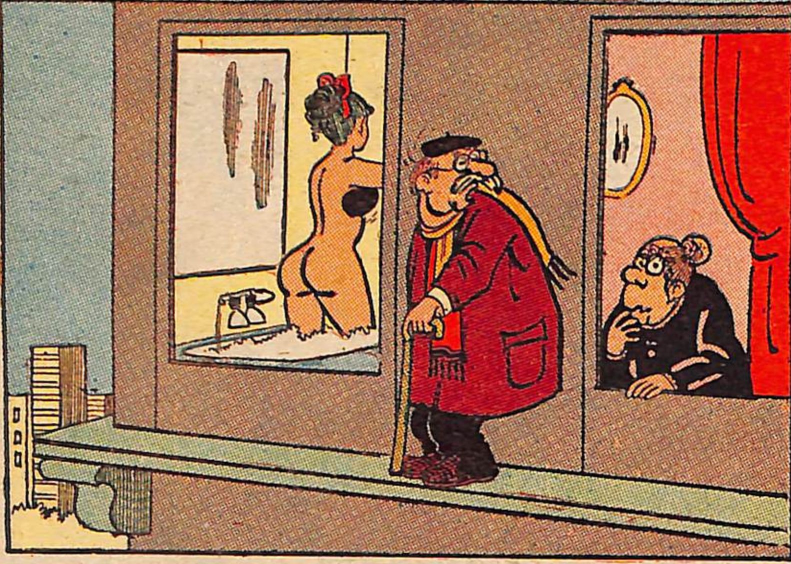
Gücünü halktan alan, halka açık, halk için çalışan, güçlü kuruluş

moran yk46

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Akbaba

– TAMAM İŞTE... GİDİYORUM!
«ÇEK GİT!» DEMEDİN Mİ?
ÇEKİP GİDECEĞİM
ŞİMDİ!...

